

**Konkurs “Tkalci reči”
Kratke priče
V. deo**

- 50. Grešno detinjstvo
- 51. Jednom psu koji je umro umesto mene
- 52. Kraj početka
- 53. 4x2
- 54. Spavač
- 55. Izgovor
- 56. Istorija zdravlja
- 57. Klupko
- 58. Zagrada i zamerka
- 59. Slikica iz života
- 60. Sloboda
- 61. Severni bulevar 1971.
- 62. Jeftina roba
- 63. Dogodilo se na današnji dan...
- 64. Čutljiva Francuskinja
- 65. Zakon ravnoteže
- 66. Čarobne reči
- 67. Ogledalo
- 68. Медени месец
- 69. Делови који недостају

Možda zvuči čudno, ali ja nikada nisam mučio životinje kada sam bio mali. Čak ni one najmanje i najbezveznije, insekte ili tako nešto. Nikada. Nisam imao stomak za takve stvari. Pouzdano znam da su drugi dečaci, recimo, nalazili male mačice i onda ih bacali u vis iz sve snage samo da vide da li će se dočekati na noge. Ili su hvatali muve i pržili ih polako šibicama, ili su im čupali krilca. Posebno su voleli da se poigravaju sa malim sivim gušterima koje su nalazili oko napuštenih kuća van grada. Koprcali su se kada im otkinete rep. Dečija mašta je mnogo raznovrsnija nego što je to slučaj kod odraslih. Eto, nikada nisam radio takve stvari a možda je trebalo. Sada bi mi bilo mnogo lakše. Da sam se otresao tog kukavičluka na vreme danas bih možda bio u stanju da reagujem kako treba kada me, na primer, neko zajebava otvoreno u lice, ili još gore, kada mi priča svašta iza leđa a onda kada ga upitam za to on se čudi i pravi nevin. Imao bih hrabrosti da ga udarim, da ga tresnem cipelom posred njuške. Onako kako to i zaslužuje. Ali nikad ne bih to uradio, samo bih tako stajao i klimao glavom. Možda neko misli da te dve stvari nemaju velike veze ali meni se čini da imaju. Takođe, nikada nisam zapalio nešto kada sam bio dete. Ni namerno a ni slučajno. Čuo sam za decu koja su palila sve što su stigla. Čim bi ih ostavili same na trenutak oni bi dohvatili prvo što im je pri ruci. A ja ništa. Ni neku bezveznu zavesu ili tepih, baš ništa. Uvek sam se plašio da uništim neki predmet, bio on moj ili tuđi. Brinuo sam se da me neko ne vidi dok to radim jer onda bih se stvarno pogubio. Da nije bilo tako sada bih smeo, recimo, da izbušim gume na nečijem automobilu, onako iz osvete. Neko mi nešto napakosti a ja hladnokrvno još iste noći prorežem mu sve četiri gume. To bi bilo sjajno, ali ništa slično još uvek nisam uradio. Mada ne kažem da se to neće nikad desiti. Ljudi se menjaju. Nisam lično prisustvovao nečem takvom ali sam zato slušao o tome, čak više puta. I još jedna stvar, nikada nisam čupao devojkice za kosu u osnovnoj školi. Niti to niti sam ispoljavao neku sličnu vrstu agresivnosti. Ne znam zašto to nisam radio. Nije da nisam pozeleo ponekad međutim bojao sam se kako će devojkica reagovati. Nisam znao da li će možda vrisnuti ili će me tužiti svojoj mami - i zato nisam to radio. Sedeo sam samo u školskoj klupi i gledao svoje drugove kako to čine ne jednoj nego dvema ili čak trima devojkicama dnevno. Da sam smogao snage tada možda bih i danas imao hrabrosti da odgovorim ženi. Ona tako često priča i prebacuje mi, nekad me i kritikuje, a ja samo ćutim. Ne smem ni da je prekinem. Prođe mi kroz glavu ponekad da lupim šakom o sto i završim sve jednom zauvek, ali se brzo predomislim. Ko zna kako bi ona reagovala na to. Ne kažem da bi me udarila ali nešto strašno bi već uradila. Prilično je impulsivna. Da sam znao sve to što sada znam možda bih drugačije postupao kada sam bio još dete. Možda. Takve stvari vam niko nikada ne kaže.

Bila je tako majušna. Šćućurena grudvica od krzna, prislonjena uz komodu. Preplašena. Sagnula sam se, a potom sjela uz nju. Blago sam je dodirivala, neizrecivo blago, bojeći se da bi i taj lahorasti dodir mogao dodatno da je prestraši.

Kada sam se zadnji put okrenula da pogledam to krzno, godinama kasnije, znala sam da moram skratiti pogled i požuriti, ako ne želim da život iscure iz mene tačno na tim vratima. Tačnije, tragovi života, koje sam šćepala gotovo na izmaku i iznijela sa onu stranu praga.

Imala sam zadatak. Trebalo je da krzno potisnem na rub svijesti, kako bih zakoračila u svoj sopstveni život. Čekao me je, sa toliku strasti vrebao na, ma i najmanju pukotinu u meni, kako bi ponovo mogao da me ispuni.

Vrata su se zatvorila za mnom, a sopstveni iscjepkani život ubrzo je počeo da se sastavlja po rubovima. A onda je isplivalo ono što sam uporno htjela da potisnem. Jer, počela sam intenzivno da mislim na onu stranu vrata, gdje je ostao moj pas, koji je poslije tu podlegao.

Istine radi, kupljen je meni, kao ustupak mom, sada već bivšem mužu, koji je obojen alkoholom napravio savršen kompromis. Računao je da će ga pseće oči optuživati manje od ljudskih.

Uglavnom, primjerak pasmine koju je obožavao, naprosto se priljepio za mene, premda su uzgajivači tvrdili da je proces tugovanja kod štenadi te vrste, kad se odvoje iz legla, nešto dugotrajniji. Ispoljivši munjevitou dozu prilagodljivosti mom krilu, pas mi je te iste večeri, kada je donesen u naš dom, lizao ruku. Tanana nit između mene i šteneta se svakodnevno produbljivala, da bi vremenom štene postalo jedna razborita, ali i emotivna vučica. Poslije sam se pitala da li ju je ubilo jedno ili drugo.

Bila je prelijepa, svi su to primjećivali, imala je nešto neizrecivo u očima, tako da su ljudi na ulici jednostavno zastajali i divili joj se. Uzgajivač je ponosno ustvrdio da nikada nije imao ljepšeg psa u

leglu. Ponašao se kao da je on lično zaslužan što je ovaj potomak čuvene Heti, njemačkog ovčara sa bezbroj titula, došao na svijet tako besprijekoran. Dolazio je da je vidi bar jednom mjesečno.

S druge strane, Hana je bila kapriciozna i nije bila biće paradnog tipa. Štaviše, dostojanstveno je ignorisala i svaki nagovještaj nečeg takvog. Dešavalo se da je gomila ljudi, uoči izložbe na koju ju je htio voditi moj muž, uzalud očekivala da ona zauzme svoj kraljevski stav. Onda bi ona negdje, na nekoj livadi, razdragana i sretna, potpuno prirodno stala kao kraljica.

I sa odabranim mužjacima nije išlo. Muž je svaki put očajno zaključivao da je ona po tom pitanju užasno tvrdoglava. Rekla bih da jednostavno nije trpila nametanje bilo čije volje, sto se naravno protezalo i do njenih nagona. Nije bila agresivna, u mjeri u kojoj joj je njena vučija narav to čak i odobravalala.

Osim ponekad. A i tada je to bilo iz nekih drugih razloga. Dešavalo bi se da danima prolazimo pored kapije, iza koje je užasno lajao ogroman vučjak, čuvajući takođe ogromnu vilu. Hana bi svaki put dostojanstveno prošla pored galamdžije, ne osvrnuvši se nijednom, na, kako su tada govorili, najopasnijeg psa u gradu. A onda je jedne večeri otrgnula povodac iz moje ruke, brzinom munje pretrčala ulicu i kroz metalne stubove na ogradi zabila očnjake vučjaku u njušku, a potom se, kao da se ništa nije desilo, vratila nazad do mene. Najopasniji pas u gradu je tako postao samo pas, a Hana je i dalje trčkarala između drveća u aleji, često se okrećući, kako bi pronašla moj pogled.

Muž je želio da je dresiramo. Odvezli smo je u Podravinu, ispostavilo se uzalud. Dreser nam je kazao kako je ona jedinstven pas kojem ne treba dresura. Nakon nekoliko sati provedenih sa njom, objasnio je kako je vrlo inteligentna, da savršeno razumije o čemu on govori, te da nam ne treba mnogo vremena, niti truda da je naučimo bilo čemu.

Uočila sam da je dreser istovremeno i fasciniran i preplašen Hanom.

Vozeći nazad, uhvatila sam je kako mi cijelo vrijeme lovi pogled u retrovizoru. Izgledalo je kao da se osmjehuje. Bila sam zadovoljna sto se vraća sa nama, nisam želila dresiranog psa. Samo mjesec dana kasnije, u Hrvatskoj je izbio rat, pa tako i na onom mjestu gdje je ona trebalo da postane poslušna.

Bolest od koje je podlegla Hana, vučica, kojoj je moj muž dao ime, čineći mi, kako je objašnjavao ustupak, jer me nešto u tom imenu odvajkada fasciniralo, imala je zlokoban naziv, koji svakom prosječnom čovjeku bar ponekad utjera strah u kosti.

Ali, to je došlo poslije. Jer, Hana je ostala iza tog praga, kao polog moje sopstvene nutrine. Od kada je preuzimala moje boli ne znam tačno, ali se živo sjećam kako je upijala moje poglede očajanja u nemogućnosti da spriječim suicidalno životarenje mog muža, koje je kužno kružilo našim tadašnjim domom, ne mogavši da nas ostavi netaknute.

Kasnije, dugo sam stajala s druge strane vrata, koja sam zatvorila iza sebe i silno se mučila, protiveći se porivu da zgrabim Hanu i povedem je sa sobom.

Ona je dobrovoljno pristala da ostane. Ni danas ne znam zašto je odabrala baš taj dio mog bića.

Događaji koji su uslijedili poslije, doveli su me do zaključka da sam se spotakla o ona vrata, mada mi se činilo da sam ih preskočila u letu. Priču jesam započela radi nje, ali me na nju potakla jedna ciroza jetre. Razbolila ga je nakon Haninog odlaska.

Prije te dijagnoze, bivši muž mi je pričao o Haninom kraju. Prošle su godine i mi smo ispijali kafu u jednom užarenom danu ispod plastificiranog suncobrana, koji nam je pržio mozak.

Suze su mi kapale u šoljicu sa kafom i pitala sam ga zašto mora da bude tako detaljan u opisu njene bolesti. Morao je, sve dok u meni nije ostao talog od nagomilanog užasa. Tako sam ja vratila dug Hani. Ako sam joj uopšte išta dugovala, jer izbor proizašao iz neizrecive ljubavi ne uslovljava osjećaj duga. Možda je taj dug bio polog za mog muža.

U svakom slučaju, ciroza jetre je došla poslije, obzirno saopštena iz usta jednog ljekara. Moj bivši je samo rekao : „E, da ti je samo jednom prohodati mojim cipelama“.

Tada sam pomislila da bih samo jednom, jedan jedini put, htjela prohodati Haninim šapicama. Ali, znala sam da ne mogu, jer sam zatvorila ona vrata.

A onda, nakon nekoliko godina, pred mojom kućom je osvanulo ucviljeno malecno štene. Cijelu noć je tulilo pred vratima, dok me, u zoru, nije potpuno razbudilo. Nešto u izrazu i ljepoti njegovih očiju, podsjetilo je na Hanu. Vrata su bila otvorena, ali štene je odabralo da ostane van. Tu je i sad, dok ovo pišem. Ponekad nestane, ali se uvijek vraća. Kada me uhvati strah da mu se nešto desilo, ustajem iz kreveta u gluho doba noći, sjedam u automobil i tražim ga. I bivam istovremeno i sretna, jer znam da moj pas nema polog, već da hoda svojim šapicama neuslovljen i slobodan. I taj osjećaj njegove sreće i neuslovljenosti, na koncu umiruje moj strah. Jer, drugačije ne može biti. Hana je to znala.

Rođen sam prije trideset godina. Nikad nisam otkrio razlog za to. Od samog početka sam tlačen zbog nedostatka želje za životom i energije koja pokreće isti. Riječ gubitnik bi dobro opisala mene, ako bi je koristio neko ko nije ja a gleda mene sa strane i pritom je glup kao većina onih koji su bili u mojoj okolini

Uvijek sam bio spreman za potez koji vodi u gubitak. U pobjedi nikad nisam nalazio sreću niti sam želio da me pobjeda pretvori u sretnog čovjeka. Ne znam ni da li takav čovjek negdje postoji. Odgovor na ovo pitanje ostavljam njemu, sretnom čovjeku. U stvari, boli me kurac da li on postoji.

Iako sam u većini slučajeva smatran za jednog od, nikad se tako nisam osjećao. Stalno sam bio unutar događaja ali nikad stvarni dio istih. Vječiti posmatrač ili nezainteresovani glumac. Sve se dešavalo oko mene ali nikad meni. I smijao sam se i puno više plakao, ali ne zbog nekih osjećanja nego više zbog toga što sam znao da to očekuju od mene u datim situacijama (događajima). Događaji su prolazili kroz mene ne ostavljajući ništa drugo osim gomile nezadovoljstva stvorenog činjenicom da me uopšte ne zanimaju ti isti događaji. Kompleksi koje sam polako pridobijao u svom pubertetu zbog nedostatka zainteresovanosti za događaje su me sve više zatvarali između četiri zida. Jedini izlaz sam nalazio u muzici i ponekom snu. Oni su me vodili u svijet bez događaja.

Međutim, oni nisu bili dovoljni da spriječe eksploziju.

Sinoć sam ubio prvi put u svom životu. Trenutak u kojem je ispustila život se ne može porediti ni sa jednim događajem. Kao da je sva njena energija ušla u mene i ispunila me po prvi put željom za životom. (□ smrt je život"). Šetanje noža po njenom vratu je bilo kao sviranje čela u □ Bombardovanju Drezdena". Ekstaza je ispunila svaki mišić mog tijela. Ja sam svirao kompoziciju svog života. Trajalo je vjekovima. Napokon sam bio sretan i ispunjen. Samo je u jednom trenutku kost njenog vrata zaparala tu božanstvenu muziku. Slivanje krvi niz moje ruke je čistilo moju dušu. Samo mi je nedostajao oreol iznad glave i beatifikacija od Vatikana. Bio sam svetac. Prvi put sam stvarno plakao ali ne od tuge. Plakao sam zato što sam znao da će sve ovo da se završi i da će doći neki novi događaj. Bio sam u pravu.

Novi događaj je došao prouzrokovan vriskom sa početka kompozicije. Na njega sam i zaboravio, ali on me je brzo dovezao do ćelije u kojoj sad sjedim i pišem. I čekam da mi presude. Uopšte nisam zabrinut za svoju sudbinu. Ja sam svoje odsvirao i vidio život bez događaja.

A, da. Ubio sam svoju majku.

Pravila je kažiprstom **osmice** po pesku...

Srce joj je kucalo u prirodnom, ujednačenom ritmu. Dani su prolazili bez ikakvih **slutnji** i napetosti. Ispred nje sve je bilo plavo, oko nje zeleno, u očima toplo.

Mogla je **pretpostaviti** da na drugom kraju planete, čak ne ni toliko daleko, jedan čovek, omamljen alkoholom i svojom bedom, tuče svoju ženu; bar jedno dete je ostavljeno da prosi na ulici; dvoje staraca se grčevito drži za ruke svake noći pred počinak - plašeći se jutro kada se neće zajedno probuditi; izdana žena je abortirala, a da o tome nikome nije smela reći ni reč; jedan rat je počeo, a iz onog što se završio vraćali su se duhovni i fizički invalidi; čovek je ubio drugog zbog duga; žena i majka su sahranjivale rudara koji je stradao u kopu; jedan otac je molio za milost ženu koja je odlazila odvođeći njihovu decu; iscrpljena, majka je krpila patike svom detetu da bi mu noge, dok hoda po kiši, bile manje mokre...

Znala je sve to, ali je zvuk iz pravca **zvonika**, onaj koji je označavao večernju liturgiju, pozvao da podigne glavu i poveruje u bar još jedan sunčan dan...

* * *

Sedela je na njemu i bokovima pravila pokrete u vidu **osmice**. Tela su im drhtala od iščekivanja vrhunca.

Sve **slutnje** koje su je godinama razdirale i sve **pretpostavke** o njegovom nestanku, raspršile su se u desetak sekundi zajedničkog užitka.

Oboje su ispustili glas zadovoljstva, tela su se odvojila od razuma i, znojava, klonula jedno preko drugog.

Sa **zvonika** se oglašavao poziv na jutrenje...

54.

Spavač

Te večeri javila mu se čudna želja. Hteo je da umesto u krevetu prespava na stolu. Nije kao da postoji kakav zakon protiv toga, pomislio je. Željno je iščekivao noć, a onda je pažljivo razmestio posteljinu po drvenoj površini. Od ushićenja dugo nije mogao da zaspi, a ujutru je odlučio da se više nikad ne vrati u svoj krevet. Ovo je bilo bolje, razbijalo je monotoniju i davalo drugi ugao gledanja na svakodnevnicu. Onda je nakon par dana zaključio da to nije dovoljno i da mora još da oneobiči stvari. Tu noć je proveo na vrhu svog ormana. Imalo je taman prostora za jednu osobu u horizontalnom položaju. Ovo je bilo još bolje, sadržalo je i izvesnu dozu avanture i opasnosti od pada sa prilične visine. Međutim, dovoljna je bila samo jedna noć da i to izgubi draž. Na red je došao pod, pa onda ubrzo i ne toliko prostrana unutrašnjost komode. Nije znao šta bi dalje ali mu je pomisao na povratak u prazan krevet bila mrska, kao da je time izdavao ideale i gazio na svoj karakter. Uzeo je jastuk u ruke i otvorio vrata njene sobe. Desna polovina kreveta bila je prazna. Legao je pored nje pazeći da je ne probudi. Kao da je čekala, okrenula se ka njemu i čvrsto ga zagrlila.

55.

Izgovor

U početku je bio iznerviran ali je par dana kasnije uvideo da to što mu se televizor pokvario nije bilo tako loše. Odjednom je dobio mnogo slobodnog vremena koje mu je bilo neophodno za učenje. Već neko vreme je pokušavao da se odrekne uživanja u gledanju tv programa bar u nekoj meri kako bi mogao da se posveti knjizi, ali nikako nije uspevao da ispusti daljinski ispravljač iz ruke. Sad je sve bilo lakše uzimajući u obzir intervenciju više sile koja se umešala i obavila posao kojem njegov karakter nije bio dorastao. Međutim, ubrzo su se pojavili novi ometači. Računar i muzički stub su sa lakoćom preuzeli mesto televizora. Našao se na mucu. Nije umeo da se odupre novim iskušenjima a nije ni mogao da čeka da se kojim slučajem sami pokvare i oslobode ga svog uznemirujućeg prisustva. Odlučio se na hrabar i neobičan potez. Prvo je izazvao kvar na kompjuteru a dan kasnije i na stubu. Nije bilo ništa krupno u pitanju, tek toliko da on sam nije umeo da ih popravi. Neometan i zadovoljan uspehom svog plana bacio se na učenje već iste noći.

Sutradan posle kraćeg razmišljanja prosuo je svoju jutarnju kafu po listovima knjige i osujećen izašao napolje.

56.

Istorija zdravlja

Baku su dovezli negde oko pola četiri ujutru. U hodniku je nastalo prilično rutinsko komešanje, i nekoliko dežurnih bundžija već je visilo na vratima sobe sa pižamama palim na mršave kukove. Sestra je uletela u sobu, prekontrolisala krevet predviđen za smeštanje njegovog novog konzumenta i, u trku, videvši da sam budan, promrmljala:

-Imate društvo.

Nekoliko momaka su pogrbljenu, suvonjavu staricu položili na krevet do mog, svukli gusto pleteni džemper od grubog sukna i pod nos joj postavili spravu za koju sam kasnije saznao da se zove defibrilator. Za funkciju nikad nisam saznao, jer nisam nikad ni pitao. Plašio sam se svojih pitanja. Plašio sam se da bi mi možda nekad zatrebao ukoliko saznam čemu služi. Moja bolest i boravak na odeljenju bili su posledica mnogo postavljenih pitanja i iskonstruisanih odgovora koje sam sam nudio

svojoj neutaživoj hipohondriji. Doktor je ušao nekoliko trenutaka kasnije. Oko vrata mu je visio stetoskop koji je nabacio onako usput, mantil, naočari koje su poslednjim atomima snage držale na nosu, sve ovo je imalo zadatak da prikrije stanje dubokog sna u kome se ovaj smešni čovečuljak, ogrubele kože i crnih nepodrezenih noktiju nalazio do pre par minuta. Prišao je do bakinog kreveta, i kroz zevanje upitao najravnijim glasom na svetu:

-Baba, jel' te nešto boli?

Baka je ćutala, potpuno nesvesna gde se nalazi. Baka je želela da umre i ovakvo stanje apsolutne dezorijentacije bilo je opravdano. Čak poželjno.

-Baba!, blago je povisio ton, Jel' te boli nešto?

Sa nepromenjenom posvećenošću baka je zurila u tačku. Nije odgovarala. Samo je retko treptanje davalo znak da je još uvek živa.

-Baba! Alo! Baba! Jel' me čuješ?, blago se proderao, ne povećavajući količinu zanimanja i empatije, već isključivo pokušavajući da ovaj deo okonča što brže.

Za doktore smrt je neotklonjivi kvar. Praćen jednim Jebiga. Masa papirologije. Za njih je smrt nemanje pulsa. Okončanje moždane aktivnosti. Ravna linija na osciloskopu.

Baka se, ne menjajući položaj, oglasila jednim unjkavim A.

-Jel' te boli nešto? Jel' znaš gde si?, upitao je doktor ponovo.

-Ma, ne, ne, ne boli babu ništa, baba je stara, ništa, sine-odgovorila je.

Baka je želela da umre, i mislila je da će se taj događaj odvijati uz prisustvo mnogo manje ljudi koja je ona najednom dovela u neprijatnu situaciju. Nije ništa tražila. Pa ipak, ljudi su čudna sorta, pomažu kad to i ne išteš. Popravljaju kvar sve do trenutka kad shvate da je neotklonjiv.

Pre nego što je zaspala, uspela je da pita gde joj je sin, i da li je dobro. Sina sam upoznao sutradan.

Takve ljude sam doživljavao kao geografski pojam. Izliven u komadu. Zdrav. Bio je dobro.

Doktor je sav srećan pomislio kako možda ipak na kraju i bude nešto od onog prekinutog sna. Slatko se osmehnuo i zajedno sa osobljem izašao iz sobe.

-E, sad nema šanse da se uspavam ponovo.- promrmrljala je Sladjia, i nakašljala se gusto. Levom rukom prešla je preko ožiljka koji se pružao preko levog plućog krila i sezao do ključne kosti. Nekoliko sekundi kasnije iz njenog kreveta opet se čulo duboko disanje.

-Uspavala se, progovorio sam onako za sebe, i bilo mi je drago zbog toga.

-Šta misliš, Mare, 'oće baba da ostaje ovde?', začuo se glas iz drugog kraja sobe.

Okrenuo sam se i video Snežu kako se podmećući jastuk uspravlja na uzglavlju. Sebičnost koja se vrlo lako mogla nazreti u tim rečima bila je više nego uobičajena pojava na odeljenju. Bolesni su je shvatali kao prirodno i neotudjivo pravo. Ako već nisu imali pravo na zdravlje, mislili su da je sasvim logično imati pravo na sebičluk. Baka je to pravo na neki nama neobjašnjiv način provocirala.

-Ne znam, odgovorio sam, i u mom glasu se osetila kiselost. I ja sam bio sebičan.

-A morali su da je dovedu ovde, nastavila je Sneža, ovog puta pomirljivo se smešeći već skoro sasvim sigurna da baka ostaje s nama. "Što je ne staviše sa onim njenim vršnjacima" rekla je i pokazala rukom na sobu do naše. U toj sobi ležalo je desetak vrlo teških bolesnika sa relativno slabim izgledima za opstanak. Cela soba zaudarala je na telesne izlučevine, neopranu odeću i ustajalu hranu koja se danima zadržavala u fiokama, a koju ovi nesrećnici nisu smeli da jedu. Najviše je ipak vonjalo na starački zadah i veštačke vilice. Ljudska logika isključuje humanost. U ovom slučaju se radilo o logičkom problemu. Na pitanje gde govna najmanje smrde, Sneža je odgovorila krajnje logično: Među govnama. Ljudi razmišljaju čak i onda kad se čini da to ne čine.

-Dobro de, ovo je moralo da se desi pre ili kasnije. Bilo je lepo dok je trajalo, ali ne misliš valjda stvarno da je trebalo da je stave tamo, nema više mesta da uguraju krevet, prelaze jedni preko drugih kad idu do wc-a, bar ovi pokretni. A nas troje se ovde danima baškarimo u petokrevetnoj sobi."

Nisam tako mislio, jednostavno sam hteo da zvučim humano. U tom trenutku mislio sam da će mi se desiti nešto strašno ukoliko se budem složio sa Sladjom. Ali meni je meni smetalo to što ću narednih nekoliko dana, meseci, morati da prisustvujem šlajmastim iskašljavanjima, gušenjima i eventualno smrtnom ishodu. Imao sam dvadeset sedam, ljudi mojih godina to ne bi trebalo da gledaju, na prvom mestu ne bi trebalo ni da leže ovde, razmišljao sam u sebi, a kamoli da imaju tako bliske kontakte sa smrću. Baka je došla da umre. Tako je gledala u pravcu mog kreveta. Opsovao sam u sebi.

-Koliko su ih samo dovezli u poslednjih par dana. Verovatnoća nije bila, Snežo, na našoj strani. Čuti kad smo uspeli da eskiviramo onog od juče.

Taj od juče bio je dedica od nekih osamdesetak koji je pretrpeo moždani udar. Vrištao je.

-Ma znam, nego eto. Nije bilo potrebe da se dodatno pojašnjava. Znao sam šta je mislila.

Jutra u bolnici su mučna, teška. Traju. Liče na jutra na grobljima posle sahrana. Svanjavaju bez potrebe jer ne mogu ništa da promene. Bolesnici su neka vrsta mrtvacu. Živih. Ustaju bez potrebe jer ne mogu ništa da promene. Bolest je organizam koji živi posve nezavisno od bolesnog, hrani se, diše, i razvija

prateći sopstveni instinkt. Okrenuo sam se i bacio jedan letimičan pogled po sobi. U ustima sam imao ukus smole. Pogledao sam na sat. Bilo je sedam. Znao sam da će se ovaj dronjavi lenjivac sa svim svojim podmuklim gadostima, a koji su neki zvali jutrom, ubrzo pretvoriti u ogromnog mehaničkog gmaza, gladnog naše krvi, mokraće i srčanih otkucaja. Ustao sam, oteturao se do lavaboa, pljunuo kolut stvrdnute smole i rukom prešao preko zaliska koji je narastao brzinom svetlosti tik iznad mog čela. Očelaviću, pomislio sam, i to najružnije moguće. Kao da postoji lep način da čovek očelavi. Kao da ledina može da bude lepa. Onako suva, ispucala i neplodna. Beživotna.

-Mare, ti si ustao? U trenutku sam se setio Dagleasa Adamsa i dela u Vodiču koji se bavi ovom ničim izazvanom ljudskom potrebom, nezajajljivoj u svojoj besmislenosti, za postavljanjem pitanja koja ne iziskuju odgovor.

-Jesam, odgovorio sam jednako besmisleno, Odavno.

Ovo nije bilo tačno, ali sam ja svejedno svaki put na ovakva pitanja slično odgovarao, čvrsto siguran u tačnost tog iskaza. Sve zbog utiska da nisam ni spavao. Hronično sam bio umoran. Zato sam uvek imao utisak da sam ustao odavno. Odavno. Da sam ustao onda kad sam se rodio. U ogledalu sam video Snežu kako izvlači pižamu iz dupeta.

-Ekg, ajmo, ajmo! tehničar je pozivao na pregled, kao da popravlja kišobrane. Srca nisu kišobrani. Ne popravljaju se.

-Jao, opet imam tahikardiju! I tako svaki put kad krenu ovako da se deru, majmuni! I sad opet neće ništa da mi valja ekg, Sneža se breknula držeći se ispod leve plečke.

-Baba još uvek spava. Da nije... pokušao sam da budem duhovit, ali sam se istog trenutka pokajao.

-A mirna, bre, neka baba. Nije se mrdnula otkako su je dovezli odgovorila je Sneža, ovog puta sa mnogo više mekote u glasu.

-Nju verovatno neće da cimaju na ekg. Doći će sestre kasnije sa onim mobilnim da joj urade ovde.

-Aha, a mene što mrzi da se secam. Još su mi nabili 200 otkucaja.

-Ajde, ajde, što pre završimo to ćemo posle imati više vremena da izblejimo dok ne krene vizita, trudio sam se da budem praktičan, iako u blejanju ničeg praktičnog i razumnog nije bilo, i blejanje je bilo celodnevna aktivnost apsolutno nezavisna od rasporeda. Svuda se uklapalo.

-Sladjo, Sladjo, probudi se, čuo sam Snežu kako pokušava da je probudi, a da je, ako je ikako moguće, ne probudi.

Sladja se uvek budila kao iz mrtvih, raskolačenih očiju i otvorenih usta kao da joj nedostaje kiseonika, bez obzira na svu taktičnost i osećajnost Snežinih metoda budjenja. Budila se onako kako je i živela.

Kao da je svet treba i zavisi od nje. I da neko sigurno treba njenu pomoć. Bio sam uverenja da je i infarkt rezultat tog vidjenja sveta. I nje same u njemu kao njegovog centra.

-Šta, šta? A? trgla se Sladja

-Polako, polako, tiho sam joj se obratio, "Zovu nas na ekg. Malo se rasani, pa da krenemo. Zauzeće nam ga ovi iz četvrto pet, posle nema šanse da završimo pre osam.

Nema većeg greha od budjenja dežmekastih ljudi. Spavaju svim srcem, i milina je gledati ih kako slatkasto mljackaju i ušuškavaju se u mekani jastuk kome više nego bilo čemu drugom pripadaju.

Podsete vas na nedelju uveče i frotirske pižame, crtani u sedam i petnaest i paru koja miriše na kosili i lepi se na ogledala. Obrazi im se razliju svud po posteljini kao rastopljena čokolada.

-Evo, evo... A baba još uvek spava? Šta će, jadnica, sinoć se malo izgubila...

-Spava, ne miče, rekao sam. i dodao Blago njoj. Bio sam ljubomorani na spokoj kome je moj san odavno okrenuo ledja. Odavno.

-A ti, Mare, kako si? počela je Sladja svojim uobičajenim brižnim tonom vraćajući se u ulogu koju joj je namenila sudbina kurva i odvela je u predvorje srčanog udara.

-Onako, ne znam, valjda dobro. Bolesnici, kojima sam ja nedvojbeno pripadao, uvek su tako odgovarali. Ti odgovori bli su odraz sumnje u sopstveno izlečenje. Nama nije moglo da bude dobro. Ni bolje.

-Mare, ti danas ideš kući, da ti kaže teta Sladja.

-Aha, sigurno, odgovorio sam prikrivajući drhtaj u donjem levom delu usne koji je pretio da se razvuče u kez. Naročito posle onog što mi Ilić juče reče.

-Slušaj ti teta Sladju. Ti misliš oni imaju pojma šta pričaju. Doktori. i onda još tiše: Veliki stručnjaci.

Do mojega. Evo, ova jadona baba, očigledno ima anginu, neće ta da pregura pet dana, pazi šta ti kažem.

A šta je Ilić rekao, dijabet, aha, biće, znaš kad. Baba, bre, očigledno razvila infarkt. Kašlje. Lavlja kandža. Kakav crni dijabet! A ti, blago meni, danas ideš kući.

Sladju sam voleo zbog ovoga. Po vasceli dan je bila u stanju da nabada o boleštinama, dijagnozama, pretpostavkama, verovatnoćama, o neurednim čistačicama, bezobraznim i nadržanim, o priučanim doktorima, nedisciplini i kaubojštini koja vlada na odeljenju. I sve je to bila obična gomila gluposti.

Rpa stručne terminologije filovana sujetom i ljubomorom. Ali umelo je da zazvuči prilično utešno. Verovao sam u tu gomilu. Gomila je činila da se osećam bolje.

-Ajmo, kazala je Sladja brišući peškirom lice, još uvek bunovno i smežurano.

Kroz hodnik su već defilovale štraftaste pižame kao na kakvoj reviji bolesti. Većina ih se očajnički razlabavljenim lastišem držala o kukove trudeći se da sakrije procep na debelom mesu. Većina nije uspela.

Na snimanje smo stigli među prvima. Sunce se u uskim snopovima probijalo odbijajući se sa iskrivljenih zidova. Cvokotao sam i zevao. Manje od svežeg jutarnjeg vazduha, više od treme koju sam imao svaki put pred ekg. Da ne podbacim. Ekg je bila naša mala jutarnja predstava u kojoj se svako od nas trudio da pruži najviše što može. Da diše što pravilnije, da se opusti što više. Da bude zdrav. Nikada nam to nije uspevalo, ali smo se svako jutro sa jednakim žarom posvećivali snimanju. Pomalo razočarani, ubedjeni da smo mogli i morali bolje, vratili smo se u sobe. Baka se probudila, ali je i dalje bila u istom položaju. Želela je da umre. Mislila je kako bi ovo bio najbezbedniji trenutak za tako nešto. Mislila je o smrti kao o sledećoj sekundi u kojoj niste živi. Samo tako. Ali život je čudna sorta. Postoji i kad ga niko ne ište. Postoji i kad ničeg drugog u njemu nema. Kao svetleća tačka u okeanu tame. Pulsira radošću svoje apsolutne besmislenosti.

-Baba, pa ti si živa, rekla je Sladja obraćajući joj se kao da su na pijaci. Veselo. Subotnje.

Baba je ćutala. Ali su joj oči zaiskrile radošću kakva dolazi posle velike tegobe. Baka je želela da umre.

Ali joj je bilo drago što je živa. Tako funkcioniše ona svetleća tačka. Raduje se i kad ničeg drugog nema.

-Baba, baba, ne daj se baba! Šta će oni unuci bez tebe? Ima ti da živiš. Niko te ne pita.

Baka se u tom trenutku setila unuka, sinova, dede svog koga je neizmerno volela, drpave džukele koja joj se pela u krilo, setila se višnje u dvorištu, ispod koje je i zagrebao onaj lav onom kandžom o kojoj je Sladja sa toliko mazohizma pričala.

-Ne može baba više, sad moraju sami, baba radila i brinula dok je mogla. Dosta je baba živela, dosta, ne treba više. Vi, deco, da ste živi i zdravi. A babe neka umiru. Da se ne muče.

-Nemoj tako, baba, još si ti mlada. Devojčica, takoreći.

Baba se osmehnula. Nije imala zuba. Najlepši osmeh na svetu. Čist kao crno ispod njenog seljačkog nokta.

-A ko te doveo sinoć, baba? pitala je Sladja

-Sin, odgovorila je, doš'o čak iz Leskovca, namučio se jadan.

-Što bre jadan, baba? Šta? Ako si stara, to znači da sin ne treba više da te voli i da brine o tebi, nastavljala je Sladja ne menjajući subotnju boju glasa.

Baba se ponovo nasmejala. Pružila je ruku ka polici i uzela naočari. Po mršavim, koščatim rukama gmizale su joj debele tamno zelene pijavice. Srebrno bela kosa nazirala se ispod marama sa klasičnim cvetnim motivom. Lice joj je podsećalo na uštirani čvor posle pranja. Starost je neobično jak štirak, skuplja, sažima, gužva. Uopšte, baka je izgledala kao nespretno konstruisana geometrijska figura, sa mnogo krivih linija presečenih u mnogo tačaka, gde nije važno nijedno matematičko pravilo o zbiru unutrašnjih uglova i broju dijagonala. Pa ipak, negde u ortocentru tog geometrijskog frankeštajna, tinjao je bakin krezubi osmeh prkoseći procesu sveopšteg sažimanja koji je napadao njeno telo. Nesigurnim pokretom pokušala je da se uspravi. Ustao sam i pomogao joj da jastuk prisloni uz kičmu.

-Neka, neka, sine, neka, mogu.

-Samo ti uživaj, baba. Eto, tako. Jel' može? Dobro je tako?

-Jao, sine, odlično. Jao, hvala ti. Što si se maltretirao? Pusti staru babu...

-Baba, sad si naša, ima da čutiš. I da uživaš. posle dužeg vremena oglasila se Sneža pokušavajući da dokrajči skandinavku koju je započela prošlu noć.

-Reka u Rusiji? Dva slova. Mare, znaš li? Odozgo posle imam ime književnika Selenića.

-Ob. rekao sam.

-Kako, kako?, na Snežinoj usni formirao se stojeći talas. Billy Idolovski.

-Ob. O-B. ponovio sam.

-Aaaa. Kroz stojeći talas je izleteo jezik. Jebem ga, baš, kad počnu sa ovim jezercima, plićacima, potočićima. Trt. Ob. Pa znaš kad bi' to znala? Nikad.

-Dobro, Ob nije baš potočić, pokušavao sam da zvučim kao erudita. Sadizam je bio prirodni produžetak likovanja nad ovim simpatičnim, ali neobrazovanim sapatnicima u borbi protiv organskih oboljenja.

-Kad će ovi majmuni u vizitu? počela je Sladja svoj jutarnji ekspoze. To je sve otišlo u tri lepe. Dok sam ja bila na odeljenju, nisi pikavac mog'o da nadješ u krugu od pedeset metara oko bolnice. A pogledaj ti ovo sad! Dodje sa onom metlicom, digne prašninu, sve zamaže i boli je. Završila gospodjica. Nit joj ko šta govori, nit sme da joj kaže. A onaj Keković, po odeljenju se širi ko da je boga u'vatio za jajca. A pojma jadnik nema koliko je šupalj. Znaš šta će da mi kaže: Koleginice, perikardit je

vrlo česta nuspojava operacionog zahvata. A kod vas, bogami, slaba vajda da će baš skoro da se povuče. Ma, jebem ti ja mater. Ti znaš dal' će da se povuče! Došo čovek iz neke selendre da nam prosipa stručnost i finoću. Nema taj pojma. U tom trenutku rana se javila jednim rezantnim bolom, i Sladja je malo zastala. To su bile jedinstvene prilike da i neko drugi nešto kaže.

-Dobro, dobro, kad kreneš ne možeš da se zaustaviš. Pozlice ti, ženo! I čuće te. rekao sam prilično nezainteresovano.

-Neka me čuju. Što me zabole? Ležim ovde petnaest dana, misliš da se neko od njih setio da dodje da me vidi. Ej, bre, do juče su me u dupe ljubili svi. Slačka, Sladjana, Caki. A sad svi se ukurčili i nešto se proseravaju.

Sladja je bila simpatična ženica od nekih četrdesetak godina. I to se na osnovu njenog izgleda nikako nije moglo zaključiti premda je već u tim godinama preživela dva infarkta koji su ostavili vidan trag. Ako je babu starost pretvarala u naborani čvorić, onda je bolest Sladju pretvarala u tempiranu bombu koja je pretela skorom eksplozijom. Čak se i na prstima taložilo salo prekrivajući zglobove do njihovog nestanka.

-Ćuti, rekao sam u jednom trenutku i oslušnuo pridižući se iz kreveta. Izgleda da su krenuli. Valjda će danas prvo kod nas. Da ih prebrinemo odmah.

-Oće sutra, nastavila je Sladja u istom napizdelom maniru, to bre kao da namerno ovde dolaze na kraju. U tom trenutku u sobu je ušla sestra. Jelena. Znao sam je odavno. Kao klinici živeli smo u istom kraju. S njom sam se prvi put igrao doktora. Tih dana je bilo mnogo sladje biti bolestan. I sada je izgledala fenomenalno, ali ni meni ni njoj nije bilo do igre. Čak nas je i malo bilo sramota. Nju zato što sam bolestan, znači, ružan i pogrbavljen, a mene zato što sam bio bolestan, ružan i pogrbavljen.

-Želi neko da meri temperaturu? upitala je, i iznad usne namazane sjajem zaigrao je mladež. Jelena je imala najdivniji raspored mladeža na licu. Gotovo božanski. A i ja nisam masturbirao skoro nedelju dana. Tih dana sam mogao da kraste na ženskom dupetu vidim kao božanski žig.

Ne, odgovorili smo svi u glas. Baba je ćutala. Ona je želela da umre i nikakva cifra koja bi pokazala temperaturu njenog skvrčenog tela ne bi tome ništa doprinela.

-Namestite krevete, stiže vizita, rekla je Jelena, blago podižući obrvu iznad levog oka.

Ekspedicija je trajala manje nego što je bilo ko od nas očekivao. Po par rečenica svakom od nas, isto toliko dijagnoza, onako ofrlje, kao da nam uručuju nekakva jebena priznanja pa jedva čekaju da omaste brk uz jagnjeće pečenje. U svem tom izigravanju bogova, mene je zabolelo samo jedno. Niko nije pomenuo puštanje na kućno lečenje. Zgrčio sam se i na zidu pronašao tačku kojoj sam posvetio narednih petnaest minuta pažnje. Osećao sam se prevarenim. Bio sam pod tim utiskom od samog početka, od trenutka kada su me sa vrlo ozbiljnim paroksizmalnim poremećajem srčanog ritma i hospitalizovali. Osetio sam kao da nikada neću otići. I da ću umreti u bolnici.

Sneža je očiju punih suza gledala kroz prozor. I ona je mislila da će umreti na ovom depou zaboravljenih ljudi što su bolesni nesumnjivo bili.

-Šta je Snežana? Zašto plačeš? Šta su ti rekli ovi zlotvori?, pitao sam je.

Jedva čujno, kroz tihi jecaj, zakotrljao se odgovor.

-Ništa. Ništa. Da moram za Niš. Pa čuo si valjda Kekovića šta je rekao.

-Nisam. Ne znam. Šta?

-Da sa ovakvim ekg rezultatom on to mora da uradi. Mora da me pošalje jer bi to svako na njegovom mestu uradio.

-Ajde, bre, nemoj da cmizdriš bez potrebe, u razgovor se ubacila Sladja prepoznatljivim tonom, nema on pojma. Moraš za Niš. Jes', kako da ne! A i da te pošalje, šta? Ništa. uradiće ti koronografiju, malo to duže traje. I ništa. Neće ništa da ti nadju. I gotovo. Slušaj ti šta ti kažem.

-Koronografija? Kori-gra-...? Šta je bre to?

-Koronografija. ponovila joj je razgovetnije Sladja, Ma, ništa strašno. Malo detaljnije snimanje. Ništa kad ti kažem. Nemoj da se plašiš. Veruj mi. Ja da se kojim slučajem pitam ja bih te ovog momenta kući pustila.

-Jel' to kao mene što su pustili, iskoristio sam priliku da svoj problem ubacim u raspravu.

-Ma, bre, vas dvoje ste zalutali ovde. Ali kad dodješ na odeljenje ovi majmuni se takmiče ko će egzotičniju dijagnozu da ti postavi. Pa šta te zakači. Vidiš da svaki dan nešto drugo pričaju. Trtomude, da ti ja kažem. I šta ste se tu raspekmezili, nije vas sramota, gledajte babu, i ona ima više dostojanstva od vas, a ona je najbolesnija ovde.

-To je tako, mi stari, oguglali, iziveli se, a ovi mladi više se plaše. Baka je bila žena starog kova, decentna, birala je reči. Htela je da kaže da smo pizde. Jer mi to jesmo bili.

Dublju analizu našeg kukavičkog karaktera prekinuo je moj mobilni. Pogledao sam na sat i video da je tek devet i petnaest. Merenje vremena zavisi od inercijalnosti sistema u kome se merenje vrši. Bolnica je bila najinercijalniji od svih. Tog trenutka sam se zapitao koliko bi mi trajalo deset sati u Las Vegasu. U

bolnici je to trajalo čitavu večnost. Nekad mi se činilo da u razmaku od nekoliko sati pogledam na časovnik i ugledam iste cifre.

-Doručak, ajmo! , iz hodnika čula se kuvarica Mara, žena mesnatih bokova, jako izvajane vilice i naglašene muskulature.

-Šta ima? upitao sam onako kako bih to radio kući.

-Pita. Mnogo lepa. I jogurt.

-Ja 'oću, Sneža se javila i moglo se osetiti kako joj krče creva i bala polazi niz gornje nepce. Gladna sam k'o vuk. Svu svoju hranu sam već pojela.

-'Oću i ja, iako imam tu još neku proju i kiflice, ali mi ta pita deluje baš primamljivo, rekla je i Sladja.

-Onda daj i meni, ajde, baš, kad su svi za, rekao sam.

Baka je malo zastala, ali je ovo zajedničko polučivanje gastričnih sokova na kraju slomilo kičmu njene neprijatnosti.

-Može i meni jedno parče, rekla je naposletku.

Pojeo sam dva parčeta i u dnu želuca osavaunuo je kamen. Imao sam problema sa varenjem i ovaj kamen bio je sasvim uobičajena pojava. Uobičajenost, tj frekventnost pojave smanjuje mučnost same pojave. Čovek je čudna sorta, trpi toliko da posle izvesnog vremena više i ne primećuje. Napolju je sunce tu i tamo uspevalo da se probije kroz gust tepih oblaka. U sobu se poput kakvog kokošara ušunjabo smor. Izvezen od glomaznosti praznine i hiljadu tona vremena. Niz tupe, okrnjene ocnjake curila je mast lenjosti. Sevaio je na izmaglici našeg bolesnog zadaha svojom neprolaznošću. Svojim ostajanjem. Truleži i raspadanjem.

Pokušao sam da zaspim i prekratim to dlakavo klupko kazaljki koje je zjapilo u suvom grlu. Trebalo je izboriti se sa ovim alavim debelim puzećim stvorom do sedam. San je poslednjih par godina za mene bio neka vrsta luksuza. Bez obzira na umor koji se poput trošne tavanice spuštao na kapke, ostajao bih dugo da visim negde u prostoru između jave i sna. Osećao sam da u meni živi još jedan čovek, koji se čvrsto suprotstavlja ovoj odluci za koju je mislio da je krajnje sebična i da on kao ravnopravni stanovnik mog tela i korisnik njegovih usluga nije konsultovan i da je sasvim razumljivo što mora svoj integritet da brani podbadanjem i puštanjem nervnih impulsa niz kičmeni stub. Svaki atom bi oscilovao uznemirenošću. Srce se spuštalo do bubrega i pelo natrag pod jezik. I tako satima. Kao kakvo bronzano klatno bez tačke oslonca. Raspomamljeno živošću lančanih reakcija. Tada bi mi obično pomagala apsolutna izolacija. Tišina. Mrak debeo. Žilav. Plišan kao obloženi kovčeg. U ovim uslovima, sa još troje sličnih očajnika, to je bilo gotovo nemoguće. Čuo sam škripu nepodmazanih kuglica u ležajima, šuštanje kesica, skidanje jeftine štampe sa dnevnih listova, disanje, pokrete, sve. Odustao sam. Bio sam siguran kako ću sledećih deset sati morati da provedem u žrvnju ove čegrtave, koštunjave dosade. Da ne budem u pravu, pobrinuo se doktor Keković, koga Sladja nije podnosila jer je bio mlad, visok i zgodan, ali najviše zbog načina na koji je te kvalitete pronosio bolničkim hodnikom. Rekao mi je da se ceo lekarski tim saglasio da mogu na kućno lečenje. Iz susednog kreveta oteo se trzaj.

Baku su sahranili sutradan.

Video sam da mi je koža ogrubela na zglobovima.

Poruka o nestanku Glavnog vojskovođe na dvoru kraljice Aline stigla je u kasne sate jedne letnje večeri 1793. godine. To jutro Prve žene kraljevstva počelo je naopako. Konjušar nije pripremio konja za jutarnji obilazak proplanaka koji je Alina svakodnevno uobičavala, jer je imao stomačne tegobe od nečeg što mu je Glavna kuvarica prethodne večeri dala za jelo. Kuvarica je večeru pripremila od namirnica koje je dva dana ranije kupila na obližnjoj pijaci, a za koje nije znala da su pokvarene, jer je Prodavac zaboravio da ih zaštititi od muva. Sve i da se setio te opasnosti, Prodavac nije imao vremena da se bavi time jer mu se tog dana Žena deveti put porađala, pa je morao trčati po Babicu u susedno mesto. Al' Babica je bila na sahrani u udaljenom delu kraljevstva, pa je našao Drugu koja mu je za uslugu tražila da vodi ljubav s njom. Dok je i tu cenu platio i napokon stigao s Babicom kući, Žena je na svet donela zdravo Muško dete, te se od sreće napio u obližnjoj kafani i, eto, zaboravio da zaštititi hranu od muva.

Kraljici je nemilu vest donela njena Sobarica koja je bila ljubavnica Najbržeg konjanika u kraljevstvu, a sa kojim se vidala jednom sedmično kada je imala slobodan dan. On nije bio baš naočit, ali je zato strasno vodio ljubav i uvek je ostavljao zadovoljnu.

Dok je tako sedela u svojim odajama, sakrivena iza visokih draperija, Kraljica se činilo da ni u večnosti život ne bi bio ništa manje komplikovan od onog kakav je sada, pa je iste večeri za novog glavnokomandujućeg kraljevske vojske postavila svog Prijatelja iz detinjstva s kojim se tajno družila jer je pripadao siromašnoj porodici svinjara.

Za to vreme je njen muž, kralj Lanis, otvarao pasijans na verandi i kidao grožđe sa vinove loze u čijoj je hladovini uživao maštajući o sledećoj noći kada je, po ustaljenom dogovoru, u kasne noćne sate odlazio u Alininu sobu. Ona bi za tu priliku oblačila providnu spavaćicu, a potom su se prepuštali bračnim dužnostima.

Veče je mirisalo na lavandino ulje...

58.

Zagrada i zamerka

Gospođa Zagrada: Molim vas, (DOK JE DAN MIRISAO NA SMOKVE), morala bih još nešto prokomentarisati!

Gospodin Zamerka: Draga moja Gospodo, vaši su komentari prečesti i opširni! Mi koji to ne činimo, (U TRENUTKU) ne shvatamo tu Vašu potrebu, te nam je teško pratiti predmet diskusije jer nam se, slušajući usput vaša "zagrađena" mišljenja, priče pomešaju, pa na kraju ne znamo koja je koja...

Gospođa Zagrada: Ah, gospodine Zamerko, veoma mi je žao što ste se toliko opteretili da sve moje priče stavite u jednu, to (POTPUNO MIRNO) ne treba da činite. Ja od priča pravim pletenice, da bi ih zašarenela, ali i dalje svaka ostaje sama za sebe.

Gospodin Zamerka: A da li bi Vi, gospođo Zagrada, hteli samnom popiti kafu i pričati mi o tim vašim "pletenicama"

Gospođa Zagrada: Naravno dragi Gospodine, iako umorna, (PALO JE VEČE), biće mi veliko zadovoljstvo da Vam vratim dugine boje koje ste pri rođenju u glavi imali, al ste ih malo zaboravili...

Od tada se dvoje različitih vole i dopunjuju - jer Ona svaku Njegovu zamerku stavlja u zagradu (i pravi novu priču).

59.

Slikica iz života...

Stari alas sa Dunava nas je gostoljubivo pozvao u svoj čamac. Malo je zabrinuto pogledao našu čistu svetlu odeću i pokušao pogledom da nam nagovesti da ćemo da se isprljamo. Nas to nije brinulo, više smo se plašili da se možda ne predomisli i kaže nam da neće da nas poveze. Odeća nije važna. Smestili smo se u čamcu i bili spremni da se prepustimo reci.

Spustila sam ruku u vodu. Pogledali smo se bez reči, zadovoljstvo nam je bilo ispisano svuda po licu.

Umor od prekookeanskog puta se spustio u Dunav. Dobri, stari, mutni, veliki, verni Dunav. Negde daleko dimili su se tornjevi čeličane u Hamiltonu i bleskao odsjaj sa stakla visokih zgrada u Torontu. I ta slika je skliznula u reku i nestala u bujuci što hita ka Crnom moru.

Iskoračili smo iz čamca sat vremena kasnije, odeća jeste postala prljava ali duša je bila pročišćena.

Bili smo beskrajno zahvalni starom alasu i reci, što su ostali tako jednostavni i dobri. Dejan i ja smo nastavili lagano put obalom i uživali gledajući našu veselu decu kako trče ka zabavnom parku.

60.

Sloboda

Podigla se jedna ruka, zatim i druga. Glava se joj se zatresla a onda celo telo jednim brzim pokretom okrenulo na drugu stranu. Skočila je na konja u pokretu. Masa oko nje je vikala sa rukama podignutim u znaku pretnje: "Sloboda, hoćemo slobodu!".

Ljudi u publici su iščekivali njenu reakciju. Dopadale su im se male figure i njihovi trzavi pokreti, znali su da je režiser predstave uvek pun iznenađenja i bili su radoznali.

Na sceni su se odjednom pomešali likovi iz svih predstava: slonovi i princeze, lavovi, Pinokio, Robin Hud, Deda Mraz, patuljci. Nastala je pobuna, tražili su slobodu. Glavna junakinja je još uvek bila na konju.

Odjednom je izvukla mač i projurila scenom kidajući slabo vidljive niti iznad njihovih glava. Jedna po jedna marioneta je padala uz neizdrživ zaradni smeh.

Čučala je na betonskom zidiću ispred garaže i posmatrala čika Savu, komšiju iz susednog dvorišta, kako pažljivo gacka po crvenim crepovima, sa istrćenom zadnjicom i rukama ispruženim kao mesečar, prema odžaku. Onda se polako pustio, obgrlio odžak jednom rukom, a drugom lagano počeo da okreće antenu. Novu. Ko zna koju po redu ovog meseca. Za to vreme tetka Nada je visila prekvešena preko prozora i navigavala - malo levo, levo...još, još...stani... e sad malo vrati! Dosadni su. Svaki dan isto.

Baba je sedela na stoličici ispred kuće. Naočare su joj visile sa nosa dok je slovkala novine. Danas je crveno slovo u kalendaru, ne može ništa da radi, pa vreme prekračuje čitanjem. Ona i baba su zajedno naučile da čitaju, s tim što baba nikad nije naučila da čita u sebi, a svi tekstovi koje bi joj pali šaka imali su neverovatan broj reči koje sadrže slovo s. Tako se čitanje pretvaralo u siktanje.

Baba je dovoljno zadubljena, pa može da šmugne neprimećena do kapije. Nisu joj dozvoljavali da sama izlazi iz dvorišta. Samo ponekad, nedeljom, kad bi Miško došao po nju da idu da se spuštaju niz ulicu trokolicama, a i tada su je nadgledali sa prozora. Mada je ona ipak uspevala da se iskrade i pretrči u dvorište preko puta, a onda betonskom stazicom zamakne iza kuće i uvuče se u mali prozor suterena. Tu je bio improvizovani slikarski atelje komšijinog sina. On je tamo provodio najveći deo dana, za štafelajem, raščupan i umazan bojama. Uglavnom se pravio da je ne primećuje, a ona je ćutala i pažljivo posmatrala. Najčešće sliku koja je visila pored vrata, na kojoj je bio ratnik sa vučjom kožom na glavi i iskeženim čeljustima. Ostale slike joj se nisu dopadale, bila su to neki polja, cveće, ćupovi, a u zadnje vreme lik neke nepoznate devojke. Ni on joj se nije naročito dopadao, ali mu je bila zahvalana što je ništa ne zapitkuje. Odrasli uglavnom postavljaju pitanja koja ne zaslužuju odgovor.

Njemu je bio drago to namršteno, ćutljivo stvorenje, koje se šunjalo naokolo kao neki duh. Zato joj se nije obraćao rečima, činilo mu se da bi onda nestala. Ali njoj, devojci čije je obrise izvlačio četkicom s platna, njoj se mala nikako nije dopadala. Pre neki dan ju je, kako mu je kasnije ispričala vidno uzbuđena, strašno isprepadala - odjednom je iskočila ispred nje, isprečila se na uskoj stazici, a onda kao neka mala, demonska zver upiljila u nju svojim zift crnim očima. Sve su joj trnci prošli kroz kičmu. On joj se smejao, a ona se ljutila, ozbiljno ljutila. I tražila da više ne dozvoljava devojčici da sedi na prozoru. On se oglušio na njene detinjaste zahteve i dalje dane ćutke delio sa malim duhom. A onda je došla zima, kada se prozori sami od sebe zatvaraju.

Proleće nije otvorilo prozor u suterenu. I kapija je uglavnom bila zaključana. Jednog nedeljnog popodnevna, dok su svi dremali posle ručka, krišom se provukla kroz rasklimane tarabe i travnjakom otrčala do prozorčića. Ovaj put je bio samo priškrinut. Lagano je rukom odgurnula okno i provirila. Štafelaja i slika nije bilo, a umesto njih su stajale fotelje sa šarenim heklananim prekrivačima. Nije bilo ni njene omiljene slike, ratnika sa vučjom kožom. Umesto nje, na zidu je stajala uramljena fotografija – slikar i devojka nasmejani i zagrljeni, a iza njih more i privezane barke. Sve joj je bilo nepoznato, i prostor, i kuća, i dvorište i osećaj koji je rastao u njenom malom telu. Pažljivo je privukla staklo, a onda za trenutak zastala i iz sve snage odgurnula oba okna. Staklo puče i raspršti se na sve strane, a ona pobeže natrag u svoje dvorište.

Sada je već leto.

Čika Sava je završio nameštanje antene, a tetka Nada je i dalje gundala na prozoru. Ona podiže svog među i otrča do kapije.

Njihova ulica je bila mala i retki su bili slučajni prolaznici. Mogao je da naiđe jedino neko poznat, neko iz komšiluka. I naišao je. Slikar. U jednoj ruci nosio je aktovku, a u drugoj prepunu kesu sa bakalukom. Išao je lagano, upiljen u vrhove svojih cipela. Kraičkom oka video je nosić kako viri između taraba, duboku udahnuo i ušao u svoje dvorište. U dvorištu, na žici sušile su se kao sneg bele pelene.

Imao je uzbudljivo belu kosu i monokl sa zlatnim ramom. Kosa je bila kratka i uredno podšišana što se i uklapalo u njegovu ležernost pokreta i pogleda. Seo je i naručio kafu. Nije me ni pogledao, uljudno je pozeleo dobro jutro i rekavši svoju želju zabacio se da pričeka. Kleo sam ga sve do šanka pljujući i gutajući u sebi tu njegovu kamenu nadmenost i miran glas, ujedno žaleći sebe i moju netrpeljivost prema svetlu.

Skuvao sam je i namršten odneo porudžbinu. Rekao sam " Izvol'te" tupim varoškim naglaskom i okrenuo mu leđa. To je bio prvi utisak.

On se još udobnije namesti i zapali cigaretu. Izvadio je malu džepnu knjižicu odnekle i otvorio je nasumice. Listao je i listao skakajući mi po vrhovima živaca kao drvena palica po bunju. Okrenuo je jednu stranu i ofrlje bacio pogled na njenu sadržinu i zatim opet okrenuo. Ponekad bi se samo obrva iznad monokla malo pridigla kao da odaje priznanje nekoj reči ili slovu, i tupi snobovski osmeh zatitrao bi na licu, da bi se posle sekund-dva opet smirio i i nastavio sa listanjem.

- e jeb .. gde svet ide... psovao sam u sebi ... Pa ovaj ni priču ne može da pročita ..

Ubrzo sam se smirio i brojao mu bore oko čela.

Piće je popio i pozvao me pokretom ruke.

- Koliko ?

upita gledajući u moju košulju.

- Sve ili ništa - pomislio sam.

Naplatih mu i on letimično prebroja novac pre nego ga strpa u džep. To prebrojavanje me pomeri i ja zamalo ne uzviknuh "LOOPOV!!! Ja lopov!" ali ništa od toga.

- Sedi - reče, i pomeri stolicu da mi napravi mesta.

Tako pomeren ja sedoh uljuljkan u sopstveni bes i nemoć da se oduprem njegovoj naredbi, ne razmišljajući uopšte, kao što sam običavao "Šta sad ovaj 'oće?"

Opet je zapalio cigaretu ne ponudivši me iako mi je pena išla na usta od želje za dimom i gareži, za pravljajem kolutova koje je on izazivački slao pred moje oči. Uzdržah se i čvrsto stegnuh prste da me ne bi izdali.

- Imaš jednu želju ... poče On i povuče dim.

Ja sam se koncentrisao na drvo i list u padu, jer beše jesen ne obazirući se više na njega.

- ... ali samo jednu, nastavi on. Možeš reći i poželeti što ti drago ali samo ako te čini srećnim. Ne možeš želeti drugom propast i li bilo šta izvan tvoje sreće. Znači imaš jednu želju i biraj je pametno ...

Na reč pametno ja se trgnuh kao opečen i načuljih uši ...

- A sad biraj ...

Rekao je to prosto i očigledno da bih ja razumeo, ali ta jednostavnost me samo zbuni ...

- Šta bre sreća, koja sreća, čija sreća .. kakva jedna, kome propast? Sve sam mu to sručio u lice dok on trepnu i nastavi da puši.

- Biraj, ponovi i poče lupkati prstima po stolu.

- Sreća, kakva sreća? Šta znam ja šta je sreća, kad ni sam ne znam ništa. Kakva sreća? Šta da tražim? Devojkju? Ženu? Udovicu? Zmiju? Dobru ribu da joj svašta radim, da se uživim i najebem dokle god mogu? I šta ona, da umrem.

- Upravo tako .. promumla ...

- Jebeš devojkju, pun mi je ku ... Šta da tražim, šta da želim? Vazduh, sreću, život ... PAre? Da budem najbogatiji na svetu, da mogu sve da kupim i žene i sreću? I šta onda kad sve kupim? Kad ne bude ostalo ništa više što ne mogu imati? Da se ubijem? Da nestanem?

- Baš tako ...ponovi on ... ali prvo duša ...

- Želim ... Šta da želim? Znanje? Da sve saznam i otkrijem, da sve razgolim i spoznam. DA sve naučim i recitujem. Šta onda? Kad upoznam tajnu života? Šta onda sa njim, sa životom? Da shvatim da ništa ne znam? Da ne znam da smv pre sve znao .. Da se ubijem ? Da kažem svima ...

- Ljubav? reče on ..i slegnu ramenima...

- Ljubav? Šta da želim? To da želim ... da volim i da me vole ...da dajem i uzimam, da varama i opraštam ... da me mrzi i proklinju.. da me voli bez razloga... Šta ću sa tim ... Šta ću sa ljubavlju ...

Kome da je dam? Kome da je uzmem, bez opomene i upozorenja, da je prevarim i vežem, da je zarobim ... i da me zarobe ...da umrem živ ..

- Da, ali ... duša prvo, reče on .. sve to možeš dobiti samo u zamenu za dušu ...

Za dušu? Tako malo za dušu? Za parče neba .. Ceo jedan svet? Pih. I ti si mi kao neki trgovac ..
Odahnuo sam razočarano ...

- Pa dobro, moram kad si već tu ... da ne ideš praznih ruku, da te drugi ne ismevaju ...

- Jednu kafu, rekoh i zabacih se...

On se nasmeja, podiže obrvu i monokl sa njom i otvorivši malu knjigu otkači nešto.

Zatim ustade i odgega ležerno do šanka, da mi spremi jednu domaću.

"I šećera" .. htedoh mu reći, ali imam samo jednu dušu i on je već je zamakao za šank.

Čekajući uzeh malu crnu knjigu i nasumice je otvorih. Listao sam i prevrtao, smejuću se ponekad nekoj reči ili slovu, odajući priznajne izdizanjem obrve kad naiđoh ...

Tu ... na sred lista naša imena, vsetle ... naši znaci i datumi rođenja i pored svih otkačeno crvenim ...

Svi ... i Branko i Filip, i File i Gojko, I Bane i Saša ... i ja na kraju ...svi mi koji smo za sebe vikali "

VELinčanstveni" ... "NEdodirljivi" ... "oDgajeni duhOM" ... svi mi i još nebrojeno njih ... napisani

krasnopisom i štiklirani ... obeleženi crvenim jarkim slovima ...

" JEDNA KAFA = JEDNA DUŠA"

Hteo sam da kunem, da proklinjem, da jaučem i skičim, da pocepam pluća, da sagorim srce ... ali nisam

...

On je već skuvao i krenuo nazad da me usluži..

- Pošteno, rekoh ...

Otvorio sam opet knjigu i pronašao svoju stranu

Nasmejah se u sebi i dodah pri dnu mojim teget švrakopisom, samo pored svog imena...

... + JEDNA ČAŠA VODE ...

63.

Dogodilo se na današnji dan...

- Sram da Vas bude gospodine Gavriloviću! – ciknu gospodin Mirko Jerotijević, obuçar i u znak protesta prevrnu sto u sred gradske kafane.

Gospodin Živorad Gavrilović, policijski pisar, ostade potpuno zatečen ovim ispadom i uputi preko cvikera zbunjen pogled ka g. Jerotijeviću. Ali ovaj se tek tada ražesti i poče vrištati, mahnito maltiti glavom levo-desno, lupati nogama o pod.

Dobri konobar Cane pokuša da smiri pomahnitalog obučara, ali na to ovaj sav zajapuren od besa skinu obe cipele i zavitla ih na g. Gavrilovića. Potom skinu i sako, pa pantalone, zatim čarape, prsluk, košulju i sigurno bi skinuo još ponešto da u kafanu ne uleteše dva opštinska čuvara, koji su na mesto događaja pohitali na poziv vidno uznemirene građanke Živke Jovanović, inače dalje rođake g. Jerotijevića.

Međutim, sa g. Jerotijevićem nije bilo moguće tek tako izaći na kraj. Onako razgolićen on izjuri iz kafane i usput iz sve snage mlatnu nesretnog g. Gavrilovića čivilukom po glavi. Siroti g. pisar onako ošamućen i ne baš pri čistoj pameti izda naredbu da se puca na podivljalog građanina, što opštinski čuvari i učiniše. G. Jerotijević se stropošta mrtav ispred radnje za prodaju damskih šešira gospodjice Julije Kaplarović.

Sutradan, kada je pogrebna povorka sa poginulim prolazila pored sreskog načelstva, ogorčena masa predvođena onom istom građankom Živkom Jovanović, koja je čitav slučaj i prijavila žandarmeriji, upade u zgradu načelstva i načisto prebi g. Gavrilovića. Isprepucani pisar, sa ozbiljnim povredama bi smešten u sanatorijum g. Živkovića.

- Sram da Vas bude gospodine Gavriloviću! – ciknu gospođica Stanimirović, bolničarka i trupački se baci na zanemoćalog pisara. To ne bi bilo tako strašno da g-đica Stanimirović nije osim ravnih

tabana imala i ravno 143,5kg. I tako nesrećni pisar ispusti svoju zbunjenu dušu tačno u osam ujutru, 19. februara 1921. godine.

- Sram da Vas bude gospodine Gavriloviću! – ciknu prozirni starčić u beloj haljini, raširi svoja krila i odleprša na drugi oblak.

64.

Ćutljiva Francuskinja

Hodala je kao po staklu, plašeći se zemlje i njenog čudnog, pomalo drhtavog dodira ...
Plašila se ... možda to i nije prava reč... pre bi se reklo "strepela"...

... ma ko će ga znati ...

Zvali smo je "ćutljiva francuskinja" i ponekad sumnjam da je čak to i znala.

Uvek je na sebi imala tamne, glomazne patike umašćenje nekakvim preparatom za čišćenje i trošni osmeh u uglu usana.

Zvali smo je "ćutljiva" u svakom smislu te reči jer zaista je bila ćutljive prirode, ali znala je da se nosi sa tom svojom posebnom vrlinom. Komunicirala je sa svetom na neki drugi, sebi svojstven način i na tome ću joj zauvek zavideti.

Bila je kristalne prirode, svetlucava po površini i nadaleko iznutra.

U sebi je zauvek gušila taj sjaj ...

Ne pamtim prvi put kad smo je ugledali, pamtim samo tu trvdoglavu ustaljenost njenih popodnevnih šetnji i taj nadmeni izraz lica.

Bat gumenih donova i letnja stihija za vratom ... da, tako je počinjalo ...

* * *

Oduvek smo bili zajedno.

Klement, Isidor i ja.

Rekao bih da smo najverovatnije i zajedno na svet došli, da smo još u prastara vremena kad ni naše majke nisu postojale, u sivom iskidanom redu na nebu zajedno čekali svoj silazak međ ljude.

Klement se zasigurno gurao na početak reda.

Ali za sad nemam razloga da vas lažem ...

Ne postoji nikakav red na nebu ...

Nismo bili ni u kakvom srodstvu, nikakve tajne, prepredene rodbinske veze nas nisu spajale. Sunce, pesak i smeh dok ti duša ne pomodri. To su naše klice.

Bili smo celina.

To je dovoljno.

Čak i kasnije, kada je oseka vremena povukla Klementa za sobom u neki "bolji svet", ostali smo jedni drugima u sitnom treptanju, u svakom pogledu.

Jednostavno smo se stopili.

Haaa, da ...

Umalo da zaboravim ...

Klement je kasnije, kad je od nemilosrdih vetrova osedela njegova trdoglavost i izlizali se donovi njegove čelične volje, posle godina i godina otuđenosti, svog prvog unuka nazvao Servent.

Sentimentalna budala, sećam se da mi je to prvo palo na pamet ...

Ma sigurno ...

pre će biti magarac ...

Elem, da vidimo ...

Još smo deca, još uvek je avgust i ne postoje klima uređaji ...

Postoji tamni, do srži dubok hlad u parkiću i postoji prva i najverovatnije poslednja prodavnica kikirikija na uglu naše ulice.

Škola je u ormanu, na poslednjoj polici, bačena u suvi kutak još prvog dana raspusta... i zna da će tamo ostati ceo avgust ...h he he ...

Majke prave izvanredan ručak. Prave pasulj sa rebrima, prave masnu, od miline oznojenu gibanicu, prave osmeh i sreću i još po nešto ...

Jutro je proizvoljno i mi jedemo kao skakavci i još brže izlećemo napolje.

Vazduh je čini mi se beo, na prekide vlažan i obavezujući, i mi se trkamo do prodavnice ... Ne jedemo slatkiše ne jedemo sladoled ... pijemo sok, ali gaziran .

" Cugamo flajke" kao matori i brišemo ćosave brade nadlakticom, brišemo uzdišući ...

Lakim, šertskim hodom iz filmova, odvlačimo se na klupu.

Širimo se po njoj, poput sode u želucu i u glas zajedno odahujemo sparini.

- Hrast je čudo, kaže Klement.

... počinjao je uvek kratkim rečenicama ...

- Onda ti je mama hrast, odgovara Isidor, i čini mi se da se i samo drvo smeje.

Možda je upoznalo Klementovu majku.

Možda.

Zatvaram oči i uvrćem nogama, zamišljajući Korneliju (dosta glupo ime) Stanimirović u nekim čudnim pozama. Pokušavam se setiti detaljno njenih ruku, vrata, uzdrhtale usne...

Zamišljam je i to je dovoljno.

Napada me navala topline, ali ovog puta ne prouzrokovana suncem i ja crvenim i sakrivam pogled... ali džabe ...

- Hehehe, Servent ti opet baca na kevu ...smeje se Isidor ... i ubija mi dušu ...

Tako bi počelo. Isidor bi je pomenuo, ja bih crveneo, Klement ludeo.

Kroz igru blještala bi nam u lice nit našeg detinjstva i mi smo bili zahvalni na tome. Bili smo bezbrižni, zaboravljeni i od strane samog svemira, prepušteni u tim setnim danima sami sebi i svojim klinačkim mislima. Zato smo i bili srećni.

Vremenom, kad pogledam kroz tu sitno izatkanu paučinu pamćenja, vremenom ipak nisam postao otporniji na zadirkivanja i kao što bih i sad ustao namrgođeno i uzvratio, tada još mlade krvi ustajao bih i tražio izlaz u bilo čemu... Psovao bih ga, vređao, udarao, ali ni sam ne bih prestajao da se smejem ...

Klement bi ludeo ... I Klement bi udarao ..Posle se i on smejavao ...

Ponekad, ali baš retko brojao bih božanstvene procepe svetlosti u krošnji starog hrasta i sećao se ... tada bi čak i Isidor ućutao, a Klement opustio svoje obrve, jer znali su ...

Mislio bih na ćaleta.

Tada su se samo zvana oglašavala.

Poštovali su moje ćutanje i sami se prisećali mog ćaleta.

Nekad ih je čak i bio stid što imaju oba roditelja, posebno Isidora, on svog matorog nikad nije ni voleo.

Za Klementa nikad nisam bio siguran, ali ko ga jebe.

Ja sam se ložio na njegovu kevu.

Isidor je imao oba roditelja, ali je kasnije živeo samo sa kevom.

Matorog smo najurili čim smo sva trojica prešli četrnaest.

Uhvatili smo za iza šupe u tukli dok nije počeo da cvili.

Klement mu je polupao glavu lopatom. Isidor i ja skakli smo mu po plućima dok nije kašljucnuo krv.

Isidor nam je pričao, ponekad i plakao, kako dronjava bitanga muči njegovu majku.

To nismo mogli da prećutimo.

Posle toga Isidor je bio opušteniji.

Čak se i šalio sa mnom.

- Sad smo jednaki, ti i ja ...

Ali to nije smešno ...

Elem, trebalo bi pričati o ljubavi ... *amorr* .. i ta sranja ...
" ćutljiva francuskinja" je uvek moj favorit...

Kažem, ne sećam se njenog prvog dolaska, jer ponekad nas je stvarno bilo teško prekinuti. Uživali smo do bola u svojim igrama. Ne sećam se,
jer kao da je magijom tih letnjih dana uplela svoje niti kroz nas, kao da nam se pripojila nesvesno.
Postala je posmatrač, ne iz prikrajka, već neočekivano nadmeno, ali ipak stidljivo.
Sedela je uvek preko puta nas, na susednoj klupi.
Uvek na najvećem suncu.
Ipak, sećam se kada smo mi nju prvi put primetili.

- Pazi ovo ... znam da je tim rečima započeo Klement ... pazi malu kako blene ...
I znam da tog dana Isidor nije spominja njegovu kevu ...
Brojao sam svoje svetlosne procepe i zamišljeno lutao svemirom ...
Trgao me je, ne kao u filmovima, već onako dečije za rukav, taj Klementov uzdah iznenađenja. Prvo je započeo kao iznenađenje, ali se po njegovoj faci moglo reći da se dobrano zainteresovao.
Odmah sam se setio tihih lovaca u džungli.

U oku mu je zablistala iskra prepredenosti i kao da ne želi da uznemiri svoju žrtvu raširio je ruke preko Isidora i mene, kao da nas zadržava ...
Smešak mu je preleteo licem i on reče:
- Momci, danas smo dobili novu igračku ... i iskra u oku mu poskoči.
- Aj' ne seri Klio, otpuhnu Isidor.
- Ostavi klinku na miru.

- Ma najbolje, promrlja Klement i umalo ne poče da balavi nad prilikom.

Podigao je levu ruku i pozvao.
Ništa.
Devojčica je dalje gledala.
Klement se samo još šire nasmeja i ponovi poziv.
..uspit je dodao ...

- Pa jesi li gluva? retardirani idiote,
... onako sebi u bradu ...

- Pa naravno da je gluva, kad te ne čuje da mašeš, kroz smeh procedi Isidor.
Najverovatnije je i mutava pa ne može da ti kaže koliko si glup ...
Klement se nije obazirao.
- Ali zato smo uvek mi tu, dodao bih ja i namignuo Isidoru.
Shvatio je moj znak i odmah ustao sa klupe.

Mala nas je i dalje gledala.

Isidor je ustao i stao ispred Klementa zaklanjajući mu pogled.
- A što meni ne mahneš, da ti ja nešto odgovorim ... zapita ga ...
i u oku mu se zažari besna igra munje ...
Kao u jendačini i Klemnt ustade.
Krenuo je da nešto kaže, da pripreti ili opsuje, ali ga je Isidor već prevalio preko naslona klupe.

Okrenuli smo glave ka prikazi na suncu, ali devojčice već nije bilo ...
Nestala je u izmaglici.

Uh....sad mogu da ponavljam i ponavljam ...

ali dolazila je svakog dana, dolazila je i nezvana i zvana i najverovatnije smo i mi njoj smetali ... ali neprestano je gledala u nas ...

Upijala nas je svojim crnim, grožđu istovetnim očima.
Mene je to plašilo. Plašila me dubina tog pogleda.
ne njegova dubina...ne...
već plašila me je prodornost, činjenica da mi je čak u dušu ušetala i tamo se veselo odomaćila.
Počela preturati po naslagama sećanja i kao krpice birala šta joj je za poneti.
Odneće me svojim tupim korakom i nikad više neću videti ovu dvojicu.
E, to me je plašilo.
Plašilo je i njih, ali o tome nismo nikom pričali, čak ni međ sobom.
Klement je jedno vreme i dalje želeo da se upozna sa njom, ali ubrzo, i to udvostručenom snagom,
pokušavao je da sakrije svoj ustreptali strah.
Mislim, naši su strahovi bili opravdani ...
Ta prokleta kučka, blenula je otvorenih usta ...

Vreme je nicalo, izmicalo u svom rastu i pažljivo nas mamilo da krenemo za njim.
Nisam nikad shvatao konačnost nečega i to me je oduvek zabrinjavalo.
Čak ni to moje **nikad** nisam uspevaio da razumem, jer nije mi bilo jasno kako nešto uspeva dostići
granicu, a da ni samo to ne zna.
Kao na primer, naše detinjstvo ...

Gajili smo ga u grudima, hraneći ga sitnim pljeskanjem ruku i zvonkim smehom. Hranili smo ga i pazili
poput poslednje beloglave ptice koja uvek nanjuši proleće i dobar hlad. Bilo je vreme da je detinjstvo
bežalo iz grudi i mi smo se tim trenucima ponosili. Tad smo pravili najsmelje greške.
Ali uzjoguni se ponekad pa poče se sakrivati dublje u nama i nikako ga nismo mogli izmamiti napolje.
Bolelo nas je to neprirodno urastanje u sebe, kad nestaju leptiri u stomaku i kad se koža pokriva
maljama. Boleli su nas sopstveni pogledi na svet i sopstvena nezaiteresovanost u igri. Bolela nas je
uspomena na stari hlad i kao što nas je ranije sakrivao od razdirućih zraka sunca, sad nas je u dubini
duše pekao i parao sam njegov pomen, gore od bilo kakvog mača. Odrastali smo isprekidanim stopama
ranijih generacija, ali niko nas ni zašto nije pitao. Samo su se smeškali svojim odnegovanim brcima i
aludirali na nekakve suknje i razne budalaštine.
Ali jedno moram priznati, i molim da se uzdržite od smeha ...

Najviše, kao oganj živi da su mi stavili na čelo, pekla me je misao i želja na Klementovu kevu.
Kako su godine rasle na skazaljkaama i menjali se brojevi kalendara, u meni, poput lava spremnog na
skok, tihim preplanulim vriskom rasla je želja za ženskim dodirom.
Njušio sam svojim neizvežbanim čulima njene (već razuzdane) obline i pri svakoj poseti pravio se da ne
primećujem njen napadni miris tela.
Nekad, kad bi se agonija dovoljno odužila, osetio bih ukus njene kože u ustima ...
E tada sam mislio o svačemu ...

... CENZURISANO!!!! ...

I dalje smo odlazili na klupu u parku i kušali čari starog hlada.
... i dalje smo se gurali pod njim, zadirkivali ... psovali i pretili ...
ali smisao je nestao, izgubio se u procepu vremena, kao tanka nit svetlosti u krošnji ostarelog hrasta...
Ipak, uporno smo pokušavali ...

Uporno je i ona dolazila ... Sa svojim mirnim vretenastim hodom i glomaznim patikama izmašćenim
kojekakvim preparatom za čišćenje, dolazila je i dalje blenula u nas ...
Raspitivali smo se po gradu naravno, ali teško da nam je neko dao ikakve informacije o njoj. Saznali
smo jedino da je ćutljiva, od rođenja.
Ili jednostavno odbija da razgovara sa svetom.
Ovo drugo je moja napomena i svi su joj se smejali.
I ja sam posle ...
Klement je jednom prilikom, iz samo njemu poznatih razloga izvalio da ona razume samo francuski, i
da zato ne daje nikakve znake života, već samo blene i blene u nas kao tele.
- francusko tele, dodao je i podrignuo najstrašnije ...

Tako smo je i prozvali...
...ćutljiva francuskinja ...

Odraslo se ...

Pobegli su nam svi vozovi, i mi nismo imali više za čim da lajemo...

Da smo u Kini jeli bi pse od dosade i pušili hašiš.

Tačno sam osetio menjanje u stomaku, menjala mi se celokupna koža, sa sve dlakom i pameti, ako sam je ikad imao ...

Odraslo se ...

Jedne večeri došao sam sam na klupu jer jedino dvoje ljudi sa kojima sa je delio " nisu mogli da dođu" i bili "su sprečeni".

Isidor je ulovio nekakvu ribu i namerava celu noć da je secka, a Klement je nameravao da večer provede isključivo pored prozora, gledajući u stan preko puta, u kojem se svake srede gola i ponekad namazana uljem šepurila nekakva studentkinja iz unutrašnjosti.

I Isidor će je gledati večeras, samo je morao da proda nekakvu bezveznu priču da bi se osećao bolje.

Klement se nije obazirao na savest ...

Ja jednostavno nisam bio raspoložen ni za jedno ni za drugo.

Heh, već sam je gledao ranije, iz Klementeove sobe, i nimalo mi se nije svidela.

Klementeova keva je bila u drugoj sobi i to mi je pokvarilo utisak.

Pokupio sam svoju "omlitavelu guzica" (kako me je zvao Klemente) i odlučio da presedim u senci starog hrasta celu noć.

I dalje sam žudeo za mimoišlim detinjstvom, i dalje sam želeo njegov slani ukus i u čast na sećanje, bio sam spreman čak i da plaćem te večeri. Samo da ponovo osetim toplinu u grudima.

Prvo sam sedeo na klupi i kao po *defolt*-u, sećao se čaleta.

Oguglao sam na osećaj nedostatka.

LJutilo me je jedino tužan izraz koji majka nije skidala, čak ni kad je odlazila u krevet.

U to me je uverio njen sadašnji muž.

Bio sam tek klinac kad je čale preminuo.

A ipak sam na sebe sam preuzeo brigu o sopstvenom odrastanju.

Cenim sebe ključivo zbog dobrog vaspitanja. Zato sam maminom idiotu i razbio facu.

Prvo sam sedeo i blenuo u potamnelu košulju razgranatog izlapelog hrasta.

Procepi su se prorodili i stari je sad izgledao kao ofucani birokrata.

Samo mu je fasikla falila.

Pokušao sam prebrojati procepe u krošnji.

To je čak i potrajalo.

Počela je jesen.

Misao me skoli, obuze mi sve unutrašnje organe i taman kad sam pomislio

- evo ga, opet stari osećaj -

...talas nestade i ostavi me ispljunutog ...

Od muke i besa, legao sam.

Zatvorio sam teške utrnule kapke i poželeo svima na svetu najgore moguće košmare.

Poželeo sam da ona dva napaljena kretena večeras već jednom skapiraju da je riba sa prozora u koji besomučno dahću tranvestit, samo dobro prikriveni, i "oh, bože" poželeo sam da se ukenjaju da će za koju godinu otkriti da su pederi ...

Misao me razveseli.

Osmeh od uveta do oka.

Tada mi se učinilo... ma sigurno je krošnja progovorila...

ali ipak ...

- A što se ti smeješ kao poslednji kreten ?

Bio je to anđeoski glas iz pakla.
Dah, nečiji nežan svileni dah pomilovao mi je lice od korena do vrha i ja zamalo ne doživih vrhunac.
Udahnuo sam snažno, muški i napunio telo tim vrelim dodirima.
Otvorio sam oči i tu je bila ona ...

Stajala je direktno iznad mene mršteći se, dok su u daljini, iako nisam video, eksplodirale hiljade i hiljade zvezda.

O bože, i dalje je imala svoj pogled ubice kojim je prikivala.
Malo je pomerila kraj usana, zavrnila je svojim božanstvenim obrvama i upitno me pogledala.
Blenuo sam.
Blenuo sam kao poslednji džukac.
Ooo svemoćni, tada je ponovo progovorila ...

- Aj pomeri se malo ...

Istopio sam se u zvuku.
Pridigao sam se i oslobodio joj mesto.
Usput sam krajem oka (znači periferni vid) uhvatio nagoveštaj stare krošnje našeg divnog i daleko poštovanog hrasta.
I nek ga zapale.
Jebe mi se.
Ona i dalje ima glomazne umašćene patike.

Sela je pored mene unoseću u tromi zrak elektricitet nabujale krvi, unoseću u moje biće nešto ... ne znam šta je .. ali znam da sam se navukao od prvog dima ...
- Je'l me se sećaš ? upita ona sedevši usnama ... ne, ne ružoprstim.. ne može ni to... medousnim ...
...eeehhh...

Blenem i u sebi na silu smišljam nekakav fazon ili "foru" ili ...nešto kao..
sećam te se iz snova ... ili neki anđeli ...
u glavi mi se sve pomešalo.
Klimam kao da sam na klackalici i mumlam nešto nerazumljivo.
Ipak ona i dalje govori, a ja bedan skupljam noge, i već čekam trenutak kad ću početi da crvenim ...
- Ti si se meni oduvek sviđao ...

Puklo je ... nešto posred glave krvnulo, odlepio se neki deo, izleteo poneki šraf i ja nošen zaboravom, nošen njenim mednim glasom, krilima od zlata, primaknem se i poljubim je ...

"Ćutljiva francuskinja" i te kako je govorila francuskim jezikom i te kako ...

Tako smo je nekad zvali.
Oduvek sam sumnjao da je to znala.
Ali koga briga.

The end

P.S.

Isidor i Klement sad žive zajedno u nekoj od državnica Amerike i glasni su borci ideje o legalizaciji homoseksualnih brakova.
Riba je zaista bila travenstit.
Usvojili su nekog klinca čim su stigli na drugi kontinent.
Da sam znao, poželeo bih one večeri lamburgini, a ne dva pedera, pardon homoseksualca ...ili barem pomfrit...

Una i ja imamo troje dece i na dan našeg venčanja zasadio sam hrast.

Došao je Bog u ponedjeljak na posao, u svoj ured, tamo negdje na Iu. Na stolu ga je dočekala vruća kava, iz koje su izvicali mirisni pramenovi kofeina, i statistički izvještaj sa Zemlje. Tajnica je bila vrijedna. Razmislit ću o povišici – nasmiješio se Bog, zavalio u kožnu fotelju i prionuo na proučavanje.

Uvidio je Bog da se čeljad zemaljska namnožila, možda i obilnije no što je nekad davno imao na umu. Devet milijardi ljudi. Nazvao je Geu i pitao kako se drži.

Stanje je alarmantno – požalila se – previše me cijede, ne znam dokle ću imati snage okretati se.

Smatraj to riješenim – utješio ju je Bog i poslao na Zemlju jedan veliki tsunami, dva do tri tornada, jednu malo veću poplavu i nekoliko minornih erupcija vulkana.

Tako je odmah na početku tjedna osiromašio čeljad za milijardicu članova. Pogleda Bog svoje djelo još jednom i vidje da je dobro, te zadovoljan napusti ured.

U utorak, nakon što je ispio sok od borovnice, uočio je Bog u izvještaju da na Zemlji obitava više žena nego muškaraca. Čak pola milijarde više. Zabrinuo se Bog zbog neravnoteže i iste sekunde poslao na Zemlju enormne količine rakova da srede stvar. Zbog sporoće, dominantne osobine rakova, operacija je neko vrijeme potrajala, te je Bog morao raditi prekovremeno. No rakovi su, uporni kakvi jesu, ipak uspjeli obaviti zadatak i prije zalaska sunca pola milijardice žena preselilo se na drugi svijet. Pogleda Bog svoje djelo još jednom i vidje da je dobro, te zadovoljan napusti ured.

Srijedu je započeo čašom bijelog vina. Opsjeo ga je mamurluk, privučen jučerašnjim pretjeranim radom, te je odlučio klin izbiti klinom. Muka ga je hvatala već pri pogledu na snop statističkih podataka, no posao je posao. Uvidio je Bog da na Zemlji ima više gladnih nego sitih. Gladnima su, naravno, bili pribrojani i anoreksičari. Zabrinuo se Bog i poslao na Zemlju tuču gigantskih razmjera da uništi usjeve, a na humanitarna skladišta s hranom otpremio požare. Tako je do kraja radnog dana živote izgubio onaj višak gladnih ljudi. Pogleda Bog svoje djelo još jednom i vidje da je dobro, te zadovoljan napusti ured.

Četvrtog dana probudio se Bog oslobođen od mamurluka, pa je zadovoljan dohopsao na Io.

Naruči mi porciju ćevapa – doviknuo je tajnici preko stola iz svoje kožne fotelje.

Statistički se izvještaj još uvijek lijeno izležavao na stolu.

Odmah, šefe! – rekla je okrećući brojčanik na unikatnom telefonu.

Prstima masnim od ćevapa i očiju suznih od luka proučavao je današnji zadatak. Uvidio je tako Bog da na Zemlji ima više starih nego mladih od čega se prenerazi. Duboko se zamislio na izvjesno vrijeme, a zatim na Zemlju poslao lopove. Naredio im je da iz svih laboratorija ukradu formule za lijekove kojima se tretiraju staračke bolesti, a potom neka ukradu i sve postojeće zalihe tih istih lijekova. Lopovi, profesionalci kakvi jesu, su uspješno obavili zadatak već do pola radnog vremena. No, Bog je čamio u uredu

sve dok i posljednji višak staraca nije ispustio dušu. Pogleda, zatim, Bog svoje djelo još jednom i vidje da je dobro, te zadovoljan napusti ured.

U petak su Boga, odmah po dolasku na posao, napale probavne smetnje, te se zaželio šalice čaja za čišćenje organizma. Čišćenje je potrajalo neko vrijeme, a zatim je prionuo na statistiku. Uvidio je Bog da na Zemlji obitava više siromašnih no bogatih, što ga duboko zabrine. Mozgao je i mozgao. Vidjevši da siromašni grcaju u kreditima, poslao im je na zemlju gigantsko povećanje kamata. Do kraja radnog vremena višak zaduženih siromaha počinio je samoubojstvo na najrazličitije načine. Pogleda Bog svoje djelo još jednom i vidje da je dobro, te zadovoljan napusti ured.

U subotu je broj stranica statističkog izvještaja već dobro smršavio, što je odobrovoljilo Boga. Odlučio je tako najprije pojesti kremšnit. Nakon kalorijske bombe uvidio je Bog da na Zemlji ima mnogo više savijesnih vozača od nesavijesnih, i nikako mu se nije sviđala takva neravnoteža. Poslao je na cestu sve nesavijesne vozače i potaknuo njihove šašave mozgove da budu još luđi i brži. Rado su ga poslušali. Do kraja dana dogodilo se više prometnih nesreća nego ikada u povijesti, a živote su izgubili svi oni savijesni vozači koji su, prema statističkom izvještaju, bili tehnološki višak. Pogleda Bog svoje djelo još jednom i vidje da je dobro, te zadovoljan napusti ured.

Zaista ste sjajan menadžer – rekla mu je tajnica na odlasku.

Sedmog dana, u nedjelju, nitko nije izgubio živu glavu, jer je Bog, zadovoljan novostvorenom ravnotežom počivao i, duboko u sebi, kovao nove poslovne planove.

U davna vremena, čovek dovede svoja četiri sina na raskršće prašnjavih drumova, stavi im u torbice po komad hleba i suvog sira, pa ih posla na sve četiri strane sveta da pronađu čarobnu reč. Na rastanku im reče, da se vrate k njemu četvrtog dana pošto nebom proleti sjajna zvezda sa trokrakim repom. Dečaci krenuše poslušno, jedan hrabro i odvažno, drugi lagano odmeravajući svaki korak, treći radosno skakućući, četvrti nesigurno, svaki čas se osvrćući ka ocu. Čovek je stajao na raskršću i gledao za njima, dugo, sve dok siluete ne postadoše tako sitne da se na kraju lagano utopiše u liniju horizonta.

Godine su prolazile, nekad tiho, neprimetno, nekad teško i sporo, nekad veselo i bučno, ali je svaka ostavila po mali zapis na čovekovom licu. Nije prošao dan, ni sat da nije razmišljao o svojim dečacima. Sada su već postali ljudi. Svaki sa svojom pričom u stopalima. Iščekivao je dan kada će ih ponovo videti i istovremeno se pribijavao susreta. Da li su uspeli da pronađu ono po šta ih je poslao?

Jedne noći nebo zapara sjajna zvezda. Još četiri dana i oni će biti tu.

Prvi je stigao karavan, na čijem je čelu jahao najstariji sin u raskošnoj odeći. Pred starca je izneo brojne darove, čupove ulja, meda i maslina, začine, bale najfinije svile, a onda svoje šatore raširio nedaleko od skromnog starčevog. Potom je stigao čovek, ispijenog lica i blagih očiju. U ruci je nosio dugačak štap, a sa mršavog tela su viseli ostaci nekad lepih haljina. Kosa mu je padala preko ramena, a brada krila koščato lice. Starac u njemu prepozna jednog od svojih sinova. Godine je proveo kao isposnik u dalekim, stenovitim planinama. Potom je u oblaku prašine, praćen topotom brojnih kopita i zveckanjem oružja stigao i treći sin. Na sebi je imao sjajan oklop, na licu i rukama tragove tuđeg mača. Poslednji je stigao najmlađi sin sa svojom porodicom - tri žene, njihovim sluškinjama, mnogobrojnom decom, stadima ovaca i čobanima.

To večer, starac je proveo sa svojim sinovima ispred šatora. Grlio ih je pogledom i pokušavao u njima da nađe dečake koje je ispratio na put. Razgovor je bio štur i težak, jezici su im se lomili na svakoj izgovorenoj reči. Ispod oka su nepoverljivo odmeravali jedan drugog, pitajući se u sebi čija je reč prava, čarobna. Njihove duše bile su kao zrnevlje pšenice, vetar ih je razvejavao na sve strane sveta i zrnevlje je niklo tamo gde je palo. Veze između njih bile su pokidane.

Starac ustade i reče im da će sutradan, pre nego što sunce odskoči na nebu, saslušati šta su mu doneli. Onda im požele laku noć i povuče se u svoj šator na počinak. Među braćom zavlada tišina. Reči su presušile ili možda ponirale negde duboko u njima.

Starca ujutru nije bilo u šatoru. Sinovi su stajali smušeno ispred šatora, kotrljajući svako svoju reč po ustima. A reči kao da su odjednom oživele, otrgle se, počеше da rastu. Usta su im postajala sve punija, tesna, reči tako krupne da više nisu mogle ni da skliznu natrag kroz grlo. Stiskali su usne, stavljali šake preko njih da ih nekako zadrže, da ne izađu same od sebe napolje, da ne iscure. Oči su im suzile, u grlima žamorilo, gledali su jedan u drugog prestravljeno. Otac nije bio tu, a oni nisu znali šta dalje.

Starca više niko nikada nije ni sreo, ni video.

Ono što nije stigao ili možda nije hteo da im kaže je, da reči postaju čarobne tek pošto budu izrečene, tek pošto naprave mostove tako čvrste da preko njih mogu prelaziti i druge reči.

- Živeti i raditi to mora da je neka novokomponovana laž savremenog doba. Živeti i raditi. Pored toliko maestralnih čarolija bele tehnika kako i belog roblja srebrnozlatnih lokni, pored toliko mogućnosti utoljivanja požude i gladi, toliko raznih načina da se čovek izokrene i preporodi ...krene iznova ... Živeti i raditi, to je zasigurno neka fatalna greška. Moram je objasniti.

Za početak uzimimo to živeti.

Evo, kao što dobro mazohističko vladanje i nalaže, evo uzeću sebe za primer ove svetle veštine. Ja evo priznajem da obožavam živeti. I da živim i radujem se svemu živom sa moje raskošne terase sedamnaestog sprata. Radujem se svetlu, ali ne i onim prokletim pticama što mi uprljaše celu terasu.

Volim život i taj puls kojim eto onaj prljavi asfalt diše, volim meke listove prostitutki koje koračaju tim uzavrelim asfaltom, volim užurbanost tih sićušnih mravljih stvorenja što na ulici, toj savremenoj pozornici sveta obavljaju sve svoje nezakonite i opake radnje. Volim tu njihovu niskost i potrebu za zveckanjem novca samo u njihovom džepu.

To su odlike pravog pionira.

Ne nisam Jevrejin, kako vaša predrasuda pogrešno ocenjuje. Ne, nisam nikakav sin nekog lopovskog izroda sa visokim zgradama. Nisam ni bolestan, umno ni telesno. Bio sam kod belih mantija skoro, pa čak i to znam. Ne nisam niti ću ikad biti pripadnik bilo koje kaste ili nekog zanimanja koje vam na pamet može pasti.

Ja sam samo ja. Ubogi i bezrazložno ostavljeni ljudski stvor, sa srcem i dušom, kao i okom i uhom, ostavljen na ovom pustom sedamnaestom spratu, da vas krišom i teleskopom posmatram. Zato tvrdim da volim živeti.

Nije moja sudbina toliko teška i žaljenja vredna. Ne, ona je čak i svetla, i izuzev ponekim organskim potrebama neisprljana. Moja sudbina je naspram vaše mravlje i impulsivne čak i pomalo bezvredna. I sigurno dosadna, kako vaše lice sada već pokazuje. Ali, kroz ovu moju samačku i ponavljam bezrazložno ostavljenu sudbinu, kao kroz prizmu čistog dijamanta, vaša grehom umrljana i bez pravednih staza napravljena sudbina pokazuje svoje pravo lice. Živeti i raditi. Mora da to strašno boli.

Ne, evo čak i ne mogu da zamislim kako to izgleda. Ustajati uslovljen kakvim teškim gubitkom, ustajati iz svog omiljenog položaja i oblačiti se. Sama pomisao na odelo me zgražava i zato slobono sedim na svom sedamnaestom spratu. Ogrnut vazduhom i suncem.

Vidim ja vas, takozvane galamdžije, vidim vašu krotkost kako žubori dok pomirljivo spuštate glave pred obavezom. I gonite me na povraćanje. Izdajete i sina i brata, i oca i muža radi trenutne ozlojeđenosti, radi povređenog ponosa i strasti. Prolivate potoke ubijotih reči i trujete slobodne umove. Zamagljujete prozor istorije, kao da je vaš.

I niste vi jedini. Ima vas još neopevanih.

Skupljenih i šćućurenih pod crvenim plaštom obmane. Smejete se svojim poslušnim slugama i pevate. I radite protiv života, protiv svojih pretpostavljenih, protiv nečega što vaše prizemne asfaltske ruke nikad nisu dodirnule. Stružete svojim uraslim noktima lepotu svoje rođene majke, ubijate njena oslabljena čeda, i nikom ne dozvoljavate život. Samo vama. Večito vama epitet živih i radnih.

Ipak, niste vi sami. Ima još nepotpisanih.

Već bi se smejaio neki od davno zaboravljenih heroja, kad bi sada iz utrobe zemlje iskočio da vas slučajno vidi.

Da ugleda glinene potomke za koje je svoju vrelu krv istočio. Smejaio bi se vašim uvređenim grimasama, vašim pokušajima smeha i radosti.

Hhahaha ... da ne pominjem umrtvljene hrabrosti ... Pa prosto bi se prevrnuo od stida. Grebao bi svojim nadmoćnim prstima vrata Hada, samo da ga puste nazad, gde je sećanje pitko. Gde nema ovih zloduha u senci čoveka.

Blagosloveno bilo sočivo moje kad uvide sve vaše upokojene želje.

- Ko vama rukovodi? pitao bi se lutkar, kad bi pored mene seo.

- Ne, ne ja sigurno. Ja vas samo posmatram i povraćam. To je neodoljiva nus-pojava.

Stvarno, evo zastanite za trenutak. Smirite svoj korak i bes, saslušajte me.

Ko je vaš pokretač? Ko je dodirnuo prvi točak bezbrojne mašinerije, samo da vas napravi. Da vas milionima ili u trenu tako skladno sazda od nepermočive materije. Da prvljave vode nikad ne naude vašoj duši. Da strvinarska ruka nikad ne povredi vaše srce.

Ko?

Priroda? Bog?

Popokatepetl?

Nije ni bitna reč, ali ipak ste tu. Bele i crne puti, raznih nijansi. Razliveni po svetu kao vilina prašina, poslata da šta ... Živite i radite?

Da mučite, ubijate i lažete ... Da spavate ... Da volite ...

Ko vama rukovodi, pitam vas. Ko vuče konce vaših istovetnih pokreta. Vaših umrtvljenih ljutnji. Zar ne možete bolje? Ne možete jače? Brže? Radosnije?

Gde vam je kočnica? Ko vam je pojeo um?

Sejete sa besom, žanjete sa mržnjom. Držim svoj teleskop i žalim što su mi obe ruke zauzete dok vas gledam. Žao mi je zbog nemogućnosti da vas gađam, da vam skrenem pažnju na iskrivljenost vaših misli.

Koliko čula imate?

Šta da imate jedno više?

Koliko bi ste se izivljavali nad svojim bratom?

Koliko bi ste patnje naneli?

Ne znate, ne može se to na prste izbrojati.

A šta da imate jedno čulo manje?

Koliko bi te onda vaša jadanja glasna bila? Koliko bi ste milostinje tražili?

Ni to ne znate. Pobili ste sve brojeve. Ostala su vam vaša imena i titule.

Zašto se i dalje smejete? Cerekate mi se u lice, mislite da znate bolje. Što ste me dirali?

Što ste me spuštali, taman kad sam naučio da poštujem izlazak sunca, da udišem zvezde i pijem mesec.

Zašto mi kradete mir? Vratite me mom sedamnaestom spratu i

mojim pticama. I svom njihovom izmetu. Draža su mi njihova umrljana pera nego svi vaši lekovi.

Ne, neću da pijem ... Neću da ozdravim... Odbi!!! NE ŽELIM LEKOVE !!! ... Hoću da ostanem lud ...

da i dalje bolujem, ako je to bolest .. Hoću da lajem na prolaznike jer mi sigurno dobro ne misle. Uješću

vas ako mi opet pridete. AAAAAA ŽŽŽ !!!!

Boli vaša bol, i te kako boli ...

Bežite, vi tmasti oblaci moje prošlosti. Sakrite se moja slobodna sećanja.

Evo vuku me belomantijaši, hoće da mi pojedu razum svojim teorijama ...

Hoće da mi ocrne srce svijim imenima, titulama ...

Bežite sva moja neopevana i voljena sećanja, bežite!!!

Poješće vas mrak vremena....

U sobu prepunu njemu istih uvedoše ga.

Nisu ga gledali, nisu ga ispitivali.

U njegovoj kosi sjaje svici ...

Svi se oko njega uplašiše ...

U ustima mu slavuj ... barem tako zvuči ...

U njegovim očima ne blista odraz ...

Kada se zagledaš nema ničega ... samo tama ...

Uvedoše jednog bradatog, nevezanih ruku kao ostalima ...

Uvedoše ga ili su ga ipak samo sledili ...

Mora da im je on Bog ...

U oku bradatog blistala je ljutnja ..

Uzeše onog sa svicima i povedoše ...Prodrmaše ga, da se razbudi ...

Uhvatiše ga za kosu i ruke ... Pobegoše svici ...

Nije im dosta, neće da priča ... Nem nije sigurno ...

Udariše ga u usta ... namerno i izazivački ... Iznova i iznova ...

Ubiše slavuja.

Uvedoše ga u drugu sobu. Nanovo ga pogledaše u oči.

U njima mirovala je tama. Ipak, počeo je nanovo pripovedati.

Удахнуо је смоле борова што су се уплели око њиховог бунгалова.

Јутро је баш онакво због каквог се долази на море. Његови таласи га зову.

Помисли у том трену како све одговара проспекту. Издвојеност бунгалова је толика да би могли целу ноћ водити љубав, без притајивања. И стајати голи на тераси, као што он стоји сада.

Осврну се да је погледа. Коса дуга, плава, толико дуга да се ноћу није прекривала ничим другим, ипак му допушта да пређе погледом преко белог успаваног врата све до дугих препланулих ногу. Њен мирис побеђује чак и борове. Али, нешто у њеном мирису недостаје!

Он!

Њен мирис се није помешао са његовим!

Стоје два мириса, као та улегнућа у њиховом кревету, једно поред другог толико близу да боли, али без снаге да се споје.

Прилази, утискује линију, повезујући два улегнућа.

Посвећено Мили Рудану

Три године тешког рата довољне су да се сасвим заборави двадесет претходних. Три године тежак зној и мало крви сахране мирис парфема и књига и женске коже ...

Ипак три године тешког рата довољне су и да се сасвим схвати његов бесмисао; и покушаш да се вратиш! Ако успеш, видиш да су они који су овде, то схватили много раније!

Али не успеш!

И онда се деси нека глупост -

Оде ти нога! Или изгубиш пола руке и све прсте на другој! ... Осим малог прста ... Или све то заједно!

И онда успеш коначно да се вратиш ...

И опет мириси парфема!

И онда имаш 23 године, али немаш ногу и немаш пола руке и имаш мали прст!

Парфеме пролазе, гледаш одоздо. Право у очи! Уместо осмеха, метални новчићи! Желиш много више - имаш 23 године!

Али много делова ти недостаје!